Sahibi : Türkiye Öğretmenler Sendikası adına : Genel Sekreter Osman K. Akol,
Telefonlar : 17 49 27, 12 99 46
Yıllık abone bedeli 6 lira,
Adres :
TÖS Yazışleri Müdürlüğü, Gazi Mustafa Kemal Bulvarı 14/1 Yenişehir — Ankara

CUMARTESİ 1 AĞUSTOS 1970

TÖS

TÜRKİYE ÖĞRETMENLER SENDİKASI YAYIN ORGANI

YIL : 3
SAYI : 59
15 Günde Bir Çıkar
Fiyatı : 25 Kuruş

GAZETEMİZ TÜRK ÖĞRETMEN TOPLULUĞUNUN SESİ VE BAŞLICA HABER KAYNAĞIDIR. OKUYUNUZ, OKUTUNUZ VE ABONE OLUNUZ. EĞİTİM TOPLULUĞU İLE İLGİLİ HABERLERİNİZİ ULAŞTIRINIZ!

TÖS ve İlksenin Birleşme Protokolu Uyarınca 6/7 Ağustosta

Ortak Kurultay Toplanıyor

NOT : 6 - 7 Ağustos'ta yapılacak Ortak Kurultay hazırlıkları konusunda, TÖS ve İLKSEN temsilcilerinin görüşmeleri devam etmektedir. Henüz sonuca ulaşmamış bazı sorunlar yanında, yeni önerilerle karşılaşmaktayız. Gazetemiz basılırken görüşmeler sonuçlanmamıştır.

Genel Öğretmen Boykotundan önce imzalanan TÖS ve İLKSEN birleşme protokolü gereğince, 6/7 Ağustos 1970 günleri Ankara'da bir ortak kurultay toplanacaktır. Bu kurultaya TÖS ve İLKSEN eşit olanaklarla katılacaklardır. Kurultayın amacı, iki örgütte toplanmış öğretmenlerimizle örgütsüz meslekdaşlarımızı birleştirecek yeni örgüt biçimini araştırmaktır. Ortak kurultaya her iki sendika 100'er kişilik gruplarla katılacak ve kurultay, her iki sendikaya da üye olmayan, tarafsız kişiliğiyle tanınmış bir bilim adamının başkanlığında çalışacaktır. Sendikalar bu başkanın yanına birer yardımcı ve birer yazman vereceklerdir.

TÖS ve İLKSEN Genel Merkezleri, ortak kurultaya bir ortak birleşme önerisiyle gidilmesine çalışmışlar, fakat böyle bir öneri üzerinde anlaşamamışlardır. Sendikalar kurultaya kendi tezleriyle gelecekler ve yapılan tartışmalardan sonra meslek tabanını temsil eden öğretmenler yeni örgüt biçiminin bulunması için hakemlik yapacaklardır. Ortak kurultayın alacağı kararlar, sendikaların kendi genel kurullarına götürülecektir. TÖS ve İLKSEN genel kurulları 1971 yaz tatilinde yapılacaktır.

Meslek çevrelerinde ve kamu oyunda ilgiyle izlenecek olan ortak kurultay birleşmeyi sağlayabilirse, önemli bir meslek ve toplum hizmeti görmüş olacaktır. TÖS ve İLKSEN'in bu çabaları, iktidarın kanun çıkararak işçi sendikalarını birleştirmeğe kalkıştığı ve ciddî tepkilere yol açtığı bir dönemde, öğretmenlerin bir araya gelerek ve biri birlerini ikna ederek birleşme çabaları olarak değerlendirilecektir.

TÖS'E KAYDOLMA TÖRENİ...

Kur'a için Ankaraya gelen

Eğitim Enstitüsü mezunları Tös'e törenle kaydoldular

Çeşitli Eğitim Enstitülerinden mezun olan ve kuralarını çekmek üzere Ankara'da bulunan öğrenciler. toplu halde Genel Merkezimize başvurarak TÖS'e üye olmak istediklerini bildirmişlerdir. Sade bir törenle kayıtları yapılan yüzü aşkın öğretmen adayı adına bir kez öğrenci konuşmuş, TÖS'lü olmanın gururu ve heyecanı içinde olduğunu, kendilerini bir çok yurt ve meslek sorunlarının beklediğini, devrimci öğretmen adayları olarak yılmadan çalışacaklarını bildirmiştir. Sonra konuşan Fakir Baykurt, şimdiye dek, yurt sorunlarını içermeyen bozuk bir öğrenimle yetiştirildiklerini, fakat şimdi gerçeklerin su yüzüne çıktığını, geniş çapta bilinçlenmenin başlandığını söylemiş ve "sizin de göreviniz, çalıştığınız yerlerde bu bilinçlenmenin başlandığını söyleyerek bilinçlendirmektir." demiştir. Daha sonra, bu töreni tertipleyen Ankara şubemiz adına Avni Aytan söz almış, devrim için eğitimde, öğretmene düşen görevleri, çevrenin uyandırılma işini ve karşılayacakları güçlükleri dile getiren bir konuşma yapmıştır.

Genel Yönetim Kurulu toplantısı yapıldı

Eğitimde bunalım arttı

Sendikamızın, Genel Kuruldan sonraki en yetkili organı Genel Yönetim kurulu; Yürütme, Denetleme, Onur Kurulları ve Bölge temsilcilikleri ile 15. Temmuz 1970 günü Ankara'da toplanıp ve çalışmalarını bitirerek dağılmıştır.

Beş gün süren toplantısı boyunca Yönetim Kurulumuz, Toplum ve ülkemizin içinde bulunduğu bugünkü "olağan üstü durum" ile mesleğimizin ve öğretmenlerimizin sorunlarını ayrıntılarıyla gözden geçirmiş aşağıdaki noktaların kamu oyuna duyurulmasına karar verilmiştir.

a) Bugün ülkemiz bir yandan içinde bulunduğu geri üretim ilişkileri, bir yandan da gittikçe artan iç ve dış sömürü altında ezilmektedir. Bu yüzden ülkemiz, geri bırakılmış, yarı bağımlı bir ülke olarak nitelendirilmektedir. Her alanda birim başına üretim artmazken, sömürü artmakta, nüfus artmakta, kalkınmamızın temposu düşmekte, toplumdaki üretici sınıf ve tabakaların bunalımı dayanılmaz hale gelmektedir.

b) Bu yıl Güneydoğu, Doğu ve Orta Anadoluda görülen kuraklıkda ülkemizdeki bunalımın daha da artmasına etken olmuştur.

c) İşçilerin demokratik hakları kısıtlanırken, tarım üre-

(Devamı Sayfa 4'de)

GENEL YÖNETİM KURULU TOPLANTISI

Yönetim Kurulumuzun bazı kararları

ÖRGÜT VE ÖĞRETMEN GÜVENLİĞİ

Öğretmenlerin ve örgütümüzün gösterdiği etkinlikler ile ülkemizin içinde bulunduğu genel bunalım yüzünden politik, üzerimizdeki idarî ve maddî baskılar artırılmıştır. Öğretmen ve örgüt güvenliği son derece azalmıştır. Yönetim Kurulu üyelerimizin verdiği raporların ışığı altında bu baskıların sebeplerini, uygulayıcılarını ve bunları önleme çarelerini gösteren bir genelgenin şubelerimize gönderilmesinin sağlanmasına, yönetim kurulu üyelerimizin bölgelerinde doğacak bu tür olayları ivedilikle rapor etmelerine, ilerde alınacak eylem kararlarının bu raporlara dayandırılmasına, ayrıca yürütme kurulumuzca üç kişilik bir komisyon kurularak bu konunun daha tutarlı bir şekilde inceletilmesine;

TEMEL GÖRÜŞ VE SENDİKAL EĞİTİM.

Toplum içindeki, yeni tartışmalardan dolayı sendikamızın temel felsefesini tartışmak ve bir daha açıklamak ihtiyacı belirmiştir. Bu temel felsefe; bütün meslekî ve sendikal eğitim çalışmalarımızda rehberimiz olacaktır. Çok özet bir anlatımla bu felsefe şudur :

1 — Emperyalizme karşıyız.

2 — Feodalizme ve kapitalizme karşıyız.

3 — Anayasa'nın savunucusu öğretmenler olarak onun gerçek bir demokrasi için eksiksiz uygulanmasından yanayız.

4 — Toprak, eğitim, dış ticaret, vergi, personel, bankacılık, sigortacılık, sağlık v.b. temel reformların yapılmasından yanayız.

5 — İleriye açık sürekli devrimcileriz. Bu görüşümüz Mustafa Kemal Atatürk'e dayanmakta, O'nun gösterdiği yolda ve yönde ileri yönelmektedir.

(Devamı Sayfa 4'de)

İlkokul Öğretmenleri S. ve S. Yardım Sandığı XIV Genel kurul toplantısı

İlkokul öğretmenleri sağlık ve sosyal yardım sandığı genel kurul toplantısını Temmuz 1970'de yaptı. Bu toplantı 6-15 temmuz günleri arasında oldu ve tam 10 gün sürdü.

Genel kurul toplantısına gelenlere en az üç gün öncesinden ve toplantı bittikten üç gün sonrası dahil 16 günlük oturum hakkı yolluk ve harcirah ödeniyordu. Her oturum

(Devamı Sayfa 4'de)

başyazı

Öğretmenlerin Birleşmesi

Fakir BAYKURT

6/7 Ağustos 1970 günleri Ankara'da TÖS ve İLKSEN ortak kurultayı toplanıyor. Genel Öğretmen Boykotundan önce imzalanan bir anlaşmanın sonucu olarak yapılan bu kurultay, öğretmenlerimizin bugünkü ihtiyaçlarından birini gözden geçirecek ve örgütlenme konusundaki görüşlerin açıklık kazanmasına yardımcı olacaktır. İktidarın Meclisten kanun çıkartarak işçi sendikalarını güya birleştirmeye çalıştığı bir dönemde, öğretmenlerin kendiliklerinden toplanarak ve biribirini ikna ederek birleşmek istemeleri, öğretmene yakışan anlamlı bir davranış ve bir toplum hizmeti olmaktadır.

624 sayılı kanun, ülkemizde bir sendika enflâsyonu yaratmıştır. 1965'te, birden sendikacılık dönemine giren kamu personeli, gerekli bilgi ve deneylere sahip olmadan daldığı bu yeni ortamda, gereğinden çok sayıda sendika geliştirdi. Bugün 505 kamu personeli sendikasıyla dünyada en olumsuz durumu yaşayan ülkelerden biriyiz. Ne yazık ki, öğretmen sendikalarının sayısı da çoktur. Çok sendika olmanın başlıca zararı, sendikal savaşın etkinliğini azaltmak biçiminde özetlenebilir. Buna karşı en doğru tez, "bir iş kolunda bir sendika" tezidir. Ama bu, çok zor ulaşılacak bir aşamadır. Şimdi bütün dünyada, buna doğru bir toparlanma görülmektedir. İsveç'te, Macaristan'da öğretmen sendikaları tektir. Tarım kesimindekilerle birlikte İsveç'teki bütün işçi sendikalarının sayısı 38, memur sendikalarını sayısı 34'tür.

Eğitim, tek iş kolu mudur, değil midir? Bu soru, doğru cevaplandırılabilirse, öğretmenlerin örgütlenmesinde en faydalı yolu bulmak kolaylaşacak ve çabuklaşacaktır. İlkinden yükseğine kadar eğitim ve öğretimle uğraşan herkes aynı işi yapmaktadır. Bunların işverenleri de tektir. Tek işveren etkeni, eğitim kadar başka hiçbir iş kolunda net ve inandırıcı değildir. Kamu personelinin işvereni olarak "devlet" i almazsak, kimi alacağız? Eğitimde, devlet ya da hükümet adına, karşımızdaki kurum Millî Eğitim Bakanlığı; kişi de Millî Eğitim Bakanıdır. Tek işverene karşı tek örgüt olunmazsa, çok örgütlü bir iş kolunda işveren her zaman kendi lehine avantaj yaratma şansına sahiptir. Sarı kuruluşlar çıkarması kolaydır. Kuruluşları rekabete sokarak, biribirine düşürerek zaman kazandığı, sendikal savaşı yozlaştırdığı da görülmektedir. Bilinçli ve gerçek sendikalar da bunların sonuçlarıyla savaşmaktan, asıl konuya eğilmeye az zaman bulabilmektedirler Beş yıldır bütün memur ve hattâ öğretmen sendikalarının içinde bulunduğu durum, bu görüşümüzü kanıtlamaya yetecektir.

Üstelik bugün öğretmenler, meslek sorunlarına daha geniş ve bilimsel bir açıdan bakıyorlar. Emperyalizmden kapitalizme, yoksulluğa ve yaygın karacahilliğe kadar

(Devamı Sayfa 4'de)

Boykotla ilgili beraat kararları

Genel öğretmen boykotuyla ilgili açılan davalar beraatlerle sonuçlanmaktadır. Gazeteniz, beraat kararları geldikçe, olanakları oranında sizlere haber olarak iletmektedir. Son aldığımız bilgiler şöyledir :

ÇİNE,de genel öğretmen boykotuna katılan 116 arkadaşımıza, ilçe idare kurulunca T.C.K. nun 236. maddesi ile cezalandırma istegiyle mahkemeye verilmişlerdi. 67 arkadaşımızın Çine Asliye Ceza Mahkemesince beraatle-

(Devamı Sayfa 4'de)

Abonelerimize önemli duyuru

Gazetemize abone olan bazı şubelerimiz abone ücretlerini zamanında ödememekte, ya da hiç göndermemektedirler. Aslında zarar etmekte olan gazetemiz bu durum karşısında maddî yönden daha da zorluk çekmektedir. Bundan böyle abone ücretlerini zamanında göndermeyen şubelerimize gazete gönderemeyeceğimizi üzülerek bildiririz Ücretini zamanında gönderen şubelerimize teşekkür ederiz.

Milliyetçi Öğretmenler Toplantısı

18 - 7 - 1970 günü sabahından 19 - 7 - 1970 günü akşamına kadar devam eden Milliyetçi öğretmenler Konfedarasyonunun 4. genel kurul toplantısî şaşalı haberlere rağmen fiyasko ile sonuçlanmıştır.

44 delegenin kaltıldığı genel kurul toplantısında TÖS, İlksen, Devrimci Gençlik Derneği, TRT, Üniversite öğretim üyeleri, savcı ve hakimlere bol bol çatılmıştır.

Ayrıca Kayseri delegesi; "Lâik" kelimesinin Anayasa'dan çıkarılması istemiş ve mini eteklilere çatmıştır.

Selâhattin Arıkan'ın açılış konuşmasından bazı cümleleri aynen veriyoruz :

"Biz çiçek bahçesiyiz. Güller açar, Türkiye'nin her yanına yayılırız."

"Boykot hareketiyle TÖS grev yapmış, yasalara isyan etmiş, cezalarını çekeceklerdir!"

"Savcı ve hakimler de cezalarını çekeceklerdir."

"Bağımsız Türkiye isteyen küstahlar Türk ordusunu unutuyorlar mı?"

AP'liler tarafından toplanan 18.000 lirayı da kasalarına koyan Milliyetçi öğretmenler, seçimlerini yaparak dağılmışlardır.

Personel Kanunu için bu kez de Senato'ya başvurduk

İlkokul Öğretmenlerine yapılan haksızlık düzeltilmelidir değilse tepkiler büyük olacaktır

TÖS Genel Başkanı Fakir Baykurt, Personel Kanunu'nun Cumhuriyet Senatosu'nda görüşülmesi dolayısiyle Cumhuriyet Senatosu ve Parti Senato Grup Başkanlıklarına şu muhtırayı vermiştir.

Millet Meclisi'nden de âdil ölçüler vurulmadan geçirilen, Personel Kanunu Tasarısı Yüce Senatoda görüşülürken, İlkokul öğretmenlerinin durumlarını yeniden dikkat ve insafla ele almak gerekmektedir. Çünkü görüşülmekte olan tasarıda ilkokul öğretmenleri, genel olarak kamu personeline ve özel olarak ilkokul üstü öğretim kademelerinde çalışan meslektaşlarına nazaran fazlasıyla mağdur edildikten başka, kazanılmış hakları da ellerinden alınmak suretiyle büsbütün zarara uğratılmaktadırlar.

Gözönüne alınıp düzeltilmesini arzu ettiğimiz başlıca noktalar özetle şunlardır :

1. Ilkokul öğretmenleri için taban aylığı 12. derecenin ilk kademesi olan 175.— TL. Ortaokul öğretmenleri için 10. derecenin ilk kademesi olan 225.— TL. önerilmiştir. Bunu gerektiren öğrenim farkı 2 - 4 yıldan ibarettir. Bu bakımdan ancak "bir" derece farkın kabulü âdil olabilir. Onun için ilkokul öğretmenlerinin taban aylıkları 11 derecenin ilk kademesi olan 200.— TL. ya çıkarılmalıdır. Nitekim eski kanunda bu fark, ancak bir dereceden ibarettir.

2. Yürürlükte bulunan barem kanununa göre, İlkokul öğretmenleri 1. derece aylığa kadar yükselme haklarına sahipken, yeni tasarı, bu hakkı iptâl ederek ancak 4. dereceye kadar yükselme olanağı vermektedir. Bu, bir yandan verilmiş hakları geri alma, öte yandan insanların çalışma ve ilerleme arzularına engel olma niteliğini taşıdığından, gayet olumsuz ve adaletsiz bir durum yaratmaktadır. Bu bakımdan ilkokul öğretmenlerine, eskiden olduğu gibi, 1. dereceye kadar yükselme olanağı verilmelidir.

3. İlkokul Öğretmenlerini yeni tasarıya göre 4 yılda bir terfi ettirilmeleri öngörülmektedir. Oysa eski kanunlara göre bu meslektaşlarımız üç yılda bir terfi etme hakkına sahiptirler. Yeni tasarı bu noktada verilmiş hakkı geri almaktadır. Böylece yeni tasarıda göreve başlarken yaratılan sekiz yıl farkın 3 yılı öğrenim farkına karşılık meşrû sayıldığı takdirde, yanlış bir hükümle 5 yıl veayrıca terfi sürelerinin 4 yıla çıkarılarak, her derecede birer yıl daha kayıplarına yol açmak suretiyle normal olarak 30 yıl hizmetleri boyunca asgarî 15 yıllık bir kıdem kaybını gerektirmektedir. Bu bakımdan ilkokul öğretmenleri terfilerinin 4 yıl yerine 3 yılda sağlanması adalete uygun olur.

4. İlköğretim üstündeki okullarımızda çalışan öğretmenler 15 ve 18 saatten fazla dersler için ücret alırlar. İlkokul öğretmenlerinin program içi derslerden başka, aktüalite ve değerlendirme çalışmalarıyla, tek sınıf okuttukları takdirde haftalık dersleri 40 saate yaklaşmaktadır. Birden fazla sınıf okutan ilkokul öğretmenlerinin yükü daha ağırdır.

Dikkat buyurulursa, ilkokul öğretmenin çalışması, öteki meslektaşlarınınkinden en az iki katını aşmaktadır. Zihin yorgunluğu ve asabî hastalıkların, dünya ölçüsünde öğretmenler üzerinde yoğunlaşmasının nedeni budur. Bundan dolayı yeterli beslenme ve dinlenme olanaklarına kavuşturulmaları için, ilkokul öğretmenlerine de 18 saatin üstünde okuttukları derslere 12 saatlik ücret ödenmesi sağlanmalıdır.

5. Tasarlanan intibak uygulaması, memurlar arasında farklı ölçülere bağlanmıştır. Bu durum bütün kamu personeline eşitlikle uygulanacak ölçülere kavuşturulmalıdır.

Personel Kanunu tasarısında, ilkokul öğretmenlerini ilgilendiren bu kadar haksız ve eşitsiz hükümler Yüce Senatomuzca da düzeltilmezse, sayıları 120.000'e yaklaşan meslek grubunun tepkileri tüm öğretmen topluluğunca desteklenecek ve böylece, kanun yeni kaynaşmalara ortam hazırlamış olacaktır.

ÖĞRETMEN DİYORKİ...

Mutlu birleşmeye doğru,

MUSA ÇINAR

TÖS ve İLKSEN 6-7 Ağustos'ta Ortak bir Kurultay topluyor. Kurultayın amacı bu iki örgütün birleşme biçimini saptamaktır. Toplantıya her iki örgütten yüzer öğretmen katılacak, bir profesörün başkanlığında, en uygun birleşme şekli tartışılacaktır.

İlkokul öğretmeninden üniversite profesörüne kadar tüm öğretim görevlilerinin işvereni Millî Eğitim Bakanlığıdır. Durum böyle olunca tüm öğretim görevlilerinin iş veren bakanlığa karşı tek sendikada toplanmaları en akılcı yoldur. Bugün Millî Eğitime bağlı kuruluşların sendika sayısı 40'ın üstündedir. Bu dağınıklıktan dolayı kafa ve kasa birliği sağlanamamaktadır. Birleşme biçimi denince başlıca iki yol akla gelir; ya tek sendikada toplanmak veya konfederasyona gitmek. Bunları ana çizgileriyle inceleyelim :

Konfederasyon biçiminde birleşmek pratikte eskisinden farklı bir çözüm yolu getirmeyecektir. Bunun nedenlerini şöylece sıralayabiliriz :

a) Ayrı addaki sendikalar var olduğu sürece her biri için ayrı ayrı Genel Merkez ve şube binalarına;

b) Sendika yöneticilerine;

c) Sendika personeline (Hukuk, Muhasebe ,Büro v.s.) gerek görülecektir. Böylece öğretmenin verdiği ödentilerin büyük bölümü ölü harcamalara gidecek, hattâ üyesi az sendikaların geliri yalnız lokal kiralarını bile karşılayamayacaktır. Açıklıkla görülüyor ki, konfederasyon biçiminde birleşmek öğretmenin kasa birliğini sağlamaktan uzaktır.

Kamu Personeli Sendika yöneticileri, profesyonel sendikacı sayılmamakta, maaşlı izin hakları tanınmamaktadır. Böyle olunca yöneticileri ancak memuriyet görevlerinin dışında zaman buldukları kadar sendika çalışmaları yapabiliyorlar. Aynı çatı altında bulunan Yürütme Kurulu toplantılarının yer yer yapılamadığı oluyor. Konfederasyon biçiminde birleşmek bu toplantıları daha da zorlaştıracaktır.

Bugün 160.000 civarında olan öğretim görevlilerinin % 75'ini ilkokul öğretmenleri teşkil etmektedir. TÖS üyelerinin de % 75'i ilkokul öğretmenidir. Bu duruma göre, tek sendikada birleşmek tezinin en hararetli savunucusu ilkokul öğretmenleri olması gerekir. Çoğunluğa sahip bulundukları için sendikaya istedikleri yönü ve yöntemi vermek tamamen kendi ellerindedir. Mantıken konfederasyon biçimini sayıları az olan diğer meslek kuruluşlarına mensup öğretmenler savunacak yerde, ne garptir ki, bunu İlksen yapıyor.

Aslında tüm öğretmenlerin sorunları birdir. Öğretmen grupları arasındaki eşitsizliği bozuk düzenin sürdürülmesini isteyen egemen çevreler yaratmaktadır. Biz zoraki yaratılan bu ayrıcalığın kesin kes karşısındayız. Devrimci öğretmen hangi meslek kademesinden olursa olsun, yurt, dünya ve meslekî sorunların çözümlenmesinde fikir birliği içindedir. Çeşitli meslek kademelerinde görev yapan öğretmenlerimizin yanlış değerlendirilmelerle eşit olmayan ücrete tabi tutulmaları içimizde kanayan bir yaradır. Büyük haksızlığa uğrayan bu meslek kolu ilköğretim kesimidir. İlkokul öğretmenleri aleyhine uygulanıp gelmekte olan haksız tutum son personel kanunu ile hat safhaya ulaşmış, adeta onur kırıcı hale gelmiştir. TÖS bu sakatlığın düzeltilmesi için devamlı çaba harcamıştır. Cumhuriyet Senatosu ve partilerin Senato grup başkanlıklarına verdiği 21.7.1970 tarihli muhtırada durum açıklıkla belirtilmiştir. Kanun zoruyla gasp edilen haklar alınıncaya kadar her türlü demokratik direniş sürdürülecektir. Bunda başarı sağlamanın tek yolunu, tüm öğretmenleri bir çatı altında toplanarak kafa ve kasa birliğini sağlamalarında görüyoruz. TÖS ve İLKSEN bu yolda ilk büyük adımı atmış olacaktır. Öğretmenlerimizin tarihî görevlerini yerine getireceklerinden, mutlu birleşmeyi sağlayacaklarından umutluyuz. Başarı dileklerimizle.

Öğretmen halkın gerisine düşerse

Besim NEBİOĞLU

Bölge temsilcileri olarak gezdiğimiz ve sendikal çalışmalarını izleyebildiğimiz TÖS Şubelerinin ve şübelerimiz altında örgütlenmiş öğretmenlerimizin ortaya koydukları eylem ve davranışlar iç açıcı olmaktan yoksundur. Eğri oturup doğru konuşalım. Konuşalım ki, Türk öğretmeni olarak tedaviye muhtaç yanlarımızı öğrenmiş olalım.

Şubelerin yıllık olağan kongreleri olur. Şube yöneticileri bir ay önce, her üye öğretmene yazı ile kongrenin gününü ve saatini bildirirler. Hatta bu kongrenin, ayda bir düzenlenen ve müfettişlerin yönetimi altında yürütülen meslekî toplantılar sırasında sağlanan öğretmen çoğunluğundan yararlanarak yapıldığı kesimler çoğunluktadır. Meslekî toplantı sırasında şube yöneticileri üyelere, üye olmıyan öğretmenlere ve ayrıca halkı da davet ederek pastalı bir çay vermeyi de düşünürler. Böylece üye öğretmeni kendi kongresine bağlayıcı gerekli hazırlıklardan sonra kongre açılır ve gündemin hemen birinci maddesindeki yoklama sonucunda çok karanlık diyebileceğimiz bir durum ortaya çıkar. Çoğunluk sağlanamadığından yıllık olağan kongre ertelemeye mâhkûm edilir. Biraz önceki meslekî toplantıda bulunan öğretmen çoğunluğu nerededir veya nereye gitmişlerdir? Rahatlıkla verebileceğimiz bu sorunun cevabında büyük bir rahatsızlık nedeni yatar. Lokallere gitmişlerdir, kulüplere gitmişlerdir, pişpirik, tavla, briç ve konken oynamaya gitmişlerdir. Böylece, meslekî ve özlük sorunlarının çözümüne ışık tutacak yıllık olağan kongresini kahve kültürüne feda eder öğretmen. Tüm TÖS şubelerimizde izlediğimiz ortak tâlihsizliklerdir bunlar.

Kuruluş olarak bilimsel ve devrimci yapımızın dinamitleridir öğretmenlerin bu davranışları. Türkiyemizde olaylar hızla gelişiyor. Toplumumuzun her kesiminde mutlu yarınlarımızı bugünden haber veren kıpırdanışlar ve asırlık uykulardan uyanışlar başlamıştır. Ekonomik bunalımların baskısı, kasten eğitilmemiş halkımızın en etkili eğitim aracı haline gelmiştir. Amma biz, bunalımlardan gelen bir eğitimi mutlu görmek istemiyoruz. Bunalımın içine düşmeden önce sağlanan bir uyanma ve bilinçlenmenin savaşını vermek istiyoruz.

Çay üreticisi yürüyor, tütün üreticisi yürüyor, fındık üreticisi yürüyor, işçisi, memuru ve insan gücüne dayalı tüm meslek sahipleri bir hak savaşına doğru yürüyor. Yürüdükten sonra da, demokratik bir savaş örgütü altında birleşmenin gereğine inanarak "hain öğretmen, neredesiniz bize örgütlenmenin yollarını gösterin" diyerek öğretmenin ilerisine düşüyor halk. Bizim, devrimci yakıştırmalarla süslemek istediğimiz öğretmen, lokallerde konkenin jokeyini kovalamaktadır. Bu, suyu katılmamış kapkatı bir gerçek.

Köylü, üretici ve toplumun her kesimindeki vatandaş bilinçlendirilmeye hazır bir ortama girdi. "Düş önüme, geleyim peşine" demek isteyen bir halk tabanı meydana gelmiştir. Amma bizim "devrimci" tavırlı öğretmenin kuşkusu halâ konkenin jokeyindedir.

Eğitime önce, eğitimci olanlardan başlamak.. Ne kadar acı ve fakat ne kadar zorunlu bir gerek.. Teorik bilgilerimiz kamuoyunda aklamaz bizi. Teorik düşüncelerin pratiğe dönüştürülmesi önemli olandır.

Personel Kanununun iskeleti üzerinde yaptığımız kalem hesapları halkımızın çok haklı yakınma konuları oluyor. "Bizden alacağınızı mı hesaplıyorsunuz - Hiç bir şey vermediğiniz bir toplumdan alacağınızın hesabını yapmanız ayıptır" diyen halkımızın çok gerisindeyiz. Önce öğretmen olarak bu geriliğin birinci halkasını meydana getiriyorsunuz.

Bugün Türk öğretmeninin meslekî ve özlük sorunlarında bir bunalım ve bu sorunların çözüm yollarında bir tıkanıklık varsa, bunun yaratıcı nedenlerini, halk, ve toplumla ilişkilerimizin asırlık kopukluklarında aramak lâzımdır. Robotik ve kapıkulluk metotları içinde, şartlandırılmış bir öğretmenlik anlayışının belâsını çekiyoruz bugün. "Sütten çıkma ak kaşıklar" olamadığımız surece bu mesleğin kutsal kapılarını daha nice belâlar yumruklıyacaktır. Ne komisyonların astronomik rakamları, ne meclislerin bizim lehimize kalkan cömert parmakları ve ne de hükümetlerin insafı.. Bunların hiç biri ne bizi ve ne de bu mesleği kurtarır.

Bugün tüm aydınlar olarak, geri bırakılmış, eğitimsiz halkın gerisine düştüğümüzü kabul etmeye mecburuz. Bir ülkede aydınlar listesini dolduran kadroların eğitimi önemli bir sorun olarak çıkarsa, zifiri bir karanlığa doğru kaydırıyoruz demektir bu ülkeyi. Aydınların eğitimi derken, halkın temel sorunlarına sahip çıkma kavramını almış bir aydın kadro anlamını ortaya koymak istiyoruz. Yıllar yılı halkımızın eğitimsizliğine yakınırken, öğretmen ve aydınlar olarak, tüm okumuş ve adı "aydın" a çıkmış kadroların eğitimi üstünde halkımız ağıt yakar.

Gezdiğimiz yerlerde ve şube kongrelerinde hangi çağın, hangi toplumun ve hangi düşüncenin insanı olduğu belli olmıyan nice öğretmen tipleri çıkıyor karşımıza. "Sendika nedir ki -TÖS, TİP'le niçin toplantı yapar- Neden hep Amerikan emperyalizmi de, Rus emperyalizminin sözü edilmez" gibi ipe sapa gelmez, ölçüsüz ve seviyesiz bir sürü soruların cevabına susamış öğretmen tipleri. Böyle seviyesiz soruların cevabını vermeye kalkarsanız, seviyenizi kaybetmiş olacağınızdan korkarsınız. Üstelik, bunlara verilecek bilimsel cevapların kavratılmasında zorluk çekersiniz. Çünkü bu tip soruların sahibi öğretmenlerde, kavrayış yetersizliği vardır. Ekonomik, sosyal ve kültürel çelişkiler, emperyalizm, kapitalizm, sömürü düzeni gibi kelimelerin anlamlarını kavrayabilmek, hak getire. Biz Türk halkının ve Türk köylüsünün alfabesizliğine yakınıp bunlara çare ararken, alfabeyi okutma görevini verdiğimiz öğretmenlerin eğitimi bir sorun olarak karşımıza çıkarsa bu tersliği nasıl bir anlam içinde barındırabiliriz?

İşte TÖS'lü ve TÖS çatısı altında örgütlü Türk öğretmeninin ağır ve fakat şerefli sorumlulukları bu evsaftaki öğretmenlerimizi kazanmakdır.

Düşünmenin önemi

Şevket YÜCEL

Yüksek okulların birinde şöyle bir olay geçer: Her şeyi bildiğini sanan bir edebiyat öğretmeni vardır. Bu öğretmen görevini tam yaptığına inanmaktadır. Oysa salt salt bir kalıpçıdır. Dededen, babadan, gelen neyse, onu yürütür. gerçeklerini dışında, yüzeydedir. Bu kişi konuları işleye işleye sene sonunu getirir. Derken son ders gelir. Öğretmen, bu derste bir konuşma yapar öğrencileriyle: "Çok şeyler öğrettim size" der, "önemini bilseniz çok şey." Bu sözlerden sonra bir öğrenci parmak kaldırır, söz ister. "Buyurun" der öğretmen, söyleyin. Öğrenci "Efendim, çok şeyler öğrettin elbette. Bunu yadsımıyoruz. Ama bir şeyi öğretmediniz bize: DÜŞÜNMEYİ..

DÜŞÜNCEDEN YOKSUN KOYAN ÖĞRETİM

İnsan düşünceden yoksun sürece ve kendini, ne de yaşadığı çağı bilemez. İsterse beyninde yığın yığın olsun. Bilginin böylesi, olsa olsa gereksiz bir yük olur. Değiştirmez kişiyi, onu yerinde dondurur. Alışkanlıklarının tutsağı eder. Toplum için yararlı olamaz böyle kişi. Gittikçe tutuculuğa yönelir. Bugünün koşulları altında çoğunlukla öğrencilerimize düşürmeyi öğretmiyor okullarıfız. Ona çok bilgi kazandırmak isterken, önce kendini tanıma olanağını vermiyor. Sonra da toplum olarak bunun acısını çekiyoruz.

Bu denli öğrenim gören halka dönük olmuyor. Yurt gerçekleri ilgilendirmiyor kendilerini. Salt çıkarlarına bağlı kalıyorlar. Doğruya, güzele gidilmiyor. Haksızlıklar karşısında uygarca direnmesi gereken kişiler az çıkıyor ortaya. Okuma sevisini duymuyorlar içlerinde Eğilimleri daha çok önemsiz, gereksiz konular üzerinde yoğunlaşıyror, Boşluklarıyla büyük görme başlıyorlar kendilerini.

ÇAĞIMIZIN İNSANI OLMAK

Ulusça yücelmeyi, ancak ileriyi görebilen, düşünce gücü yeterli olan kişilerin çoğluğuyla sağlayabiliriz. Bu yönden aşamaya geçmedikçe yapılacak işler kısır bir döngü içine düşer. İnsan düşünen bir kafaya kavuşunca, yaşadığı günlerle birlikte çağını yorumlayan biri olacaktır. Düşündükçe daha çok genişleyecek görüş çemberleri. Bu genişlik, onu insan olmanın yüceliğine eriştirecektir. Bayağılık, dargörüşlülük, olumsuzluktan kurtulmanın kapısını açan anahtar, budur. İnsan sevebilmeyi de ancak bu yolda öğrenir. Böylece insanın çıkar ortaya. Bu düzeye eriştiğimiz gün doğayla birlikte toplumu da çözümlemeyi başarmış oluruz. Kişioğlu çağının koşullarına uydukça, bir varlık olduğunu anlayacaktır. Bunun tersi olursa, neden geldiğini bilmeden çekip gidecektir bu dünyadan. Çağımızın gerisinde kalmak silik bir gölge durumuna düşürür bizi. Geride koyar. Yeniliklere karşı gelen biri yapar.

KENDİNİ AŞMAK

Düşünen insan önce kendini aşar. Bu oluşum özvarlığında yaptığı bir devrimdir. Öbür devrimler de güçlülük ve sürekliliğini buradan alacaktır. Kişinin kendini yenilemesi.. İşte her şey buna bağlı. Böylece, yaşamanın gerçek anlamına gidilir. Yobazlık sokulamaz beynine. İnsan sevgisi çıkar ortaya. Özümüzü karartan düğümler çözülür. Düşünce bir güldür, bütün silâhlardan daha üstündür yerine göre. Yüceliğe, olgunluğa, saygıya uzanır durmadan, Öldürmez, diriltir.

Düşüncenin gelişmesi kolay değildir öylesine. Zorluklara katlanmayı yorgunlukları gerektirir. Çünkü zorluklar ve yorgunluklar altında güzellikler yatar. Önce okumak gerekiyor düşüncenin gaynağından içebilmek için. Olumlu alanda yazılan kitaplar, dergiler, yazılar okumak. Bunlar basamaklarıdır düşüncelerin. Okuma eylemine geçemediğimiz gün, dilediğimiz düşünceye ulaşamadığımız gibi insanlığımızdan da çok şeyler yitiririz.

Samsun'da Öğretmen kıyımı devam ediyor

Boykot eylemi nedeniyle Samsun TÖS ve İLKSEN Yöneticilerinden dokuz öğretmenin sürgünlerinden sonra Karadeniz Bölgesi Baştemsilcimiz Cemalettin Etli Kavaklıgil ile, Şube Yönetim Kurulu üyesi Mehmet Şafak, öğrenci ve velileri boykota teşvik ettikleri gerekçesiyle 788 sayılı Kanunun 35. maddesi uygulanarak il dışına sürülmeleri Bakanlığa teklif edilmiştir. Ayrıca aynı eylemden de mahkemeye verilmişlerdir.

Oysa, öğrenci velileri valiliğe başvurarak bu olayda bir tertip ve kasıt olduğu, velilere ve öğrencilere bu öğretmenlerin boykot sırasında kendilerine böyle bir telkin yapılmadığı ve (özellikle "Milliyetçi" geçinen, efendilerine yaranmak için öteden beri kapıkulu metotlarından başka hiç bir meziyeti bulunmayan kraldan da kralcı kesilerek partizan kişilerin koltuklarında barınmaya çalışan okul Müdürü) birkaç öğrenciyi makamına alarak ikişer defter vermek suretiyle yalandan tanıklık yapmalarını sağlamış olduğunu da bu veliler yazılı dilekçelerinde belirtmişlerdir ve aynı durumu mahkeme huzurunda da öğrenciler itiraf etmişlerdir. Durum böylece aydınlandığı halde kıyımcı yöneticiler kanun ve hukuk kurallarına saygısızlıklarında israr ederek bu öğretmenlerin il dışına sürülmeleri için Bakanlığa yazmışlardır.

Kıyıma uğrayan öğretmenler Yüksek Disiplin Kuruluna başvurmuşlardır. Bakanlık İl Disiplin Kurulunun dikkatini çekerek yeniden İl Disiplin Kurulunda konunun ele alınmasını istemiştir. Kılıfın bundan sonraki hazırlanış biçimi merak konusudur.

Şakir Keçeli TÖS avukatı oldu

Yozgat - Boğazlayan barosu avukatlarından Şakir Keçeli Genel Merkezimize avukat olarak alınmış ve görevine başlamıştır. Devrimci bir hukukçu olarak bilinen arkadaşımıza yeni görevinde başarılar dileriz.

EMEKÇİNİN KÖŞESİ

Bitmeyen çile

Eğitmen Hüseyin GÜLBOYLAR

Eğer yanılmıyorsam Büyük Atatürk'ün sağlığında ilköğretim seferberliğine başlandığı bir zamanda öğretmene ihtiyaç duyulmuş, 3238 sayılı yasa ile açılan kurslarda köy eğitmenleri yetiştirilmiş, böylece ilköğretim seferberliğine başlanmıştı. Bu sayededir ki, köy çocukları cahil kalmaktan kurtulmuş, hatta köy enstitüleri açıldığı zaman eğitmenli okullardan mezun olanlar enstitülere girmek suretiyle bir an önce öğretmen yetişmesine de katkıda bulunulmuştu. Ne yazıktır ki, vazifemiz ücretli idi. 3238 sayılı yasa bizlere istikbâl vaat etmiyordu. 1963 yılı çıkarılan 326 sayılı yasa ile aylıklı kadrolara geçirildik. Eğitmenlikte geçen hizmet süremizin en çok 10 yılı fiili hizmet yılına sayılmış olup 10 yılın terfii verilmemiştir. Bu itibarla 326 sayılı yasa, yüzümüzü güldürmemiş daha fazla üzüntümüzü artırmıştır. Esasen meslekte yaşlanmış insanlar olarak 326 sayılı yasanın koyduğu sınırlama yüzünden 31 yıl Türk Millî Eğitimine hizmet etmiş bazı eğitmenler yaş haddi dolayısiyle vazifelerinin son bulduğu emekli maaşına hak kazanamadan ayrıldıkları, çok acı bir gerçektir. Onlar şimdi bu acıklı durumun ıstırabını çekmektedirler. Millî Eğitim Bakanlığı tarafından biz eğitmenle ilgili kanun tasarısı hazırlandığı ifade edilmektedir. Bu kanunun yürürlüğe girmesiyle beraber eğitmenlerin bitmeyen çilesinin de son bulmuş olacağı inancı içindeyiz.

NEDEN ?

Rafet GÜZELTIRPAN

Sizsiniz kalkan
Sımsıcak yatağından
Gün ağarmadan,
Sizsiniz ısıtan iş yerlerini
Sizsiniz yapan herşeyi
Sizsiniz diskoteklerde
Ve de gece kulüplerinde
Sabahlayan
Beyzadeleri
Hanımzadeleri
Doyuran.
Sizsiniz döken alınterini
Boğaz tokluğuna
Daha da dökmedesiniz.
Başınıza gelen her şeye
Kaderimdir diyerek
Boyun eğmedesiniz.
Sizsiniz tüm konutları kuran
Ve sizsiniz gecekondularda dahi
Oturamayan.
İnsanca yaşamak nedir?
Demeden
Gülmeden
Eğlenmeden
Bütün gün yer altında
Yer üstünde
Çalışan
Cephe açıldığında
En önde koşan sizsiniz.
Ve yine sizsiniz her yerde
İtilen
Sürünen
Horlanan
NEDEN?

Cevaplar Mısınız ?

Karamusul Köyü — LÜLEBURGAZ
Lâtif SEREN

1957'de kabul edilen ve bir ülkede komünizm tehlikesi karşısında iş başındaki hükümetin çağrısı ile, Amerika'nın o ülkeye müdahale etmesini öngören Eisenhowover doktirini ile Washington'un NATO içindeki küçük uluslar üzerindeki nüfusu, bütün bütüne güçlenmiştir. Çünkü NATO andlaşması çevresindeki Washington ile yapılan iki andlaşmalar Eisenhower doktirinini de kapsamına aldığı zaman Amerika bir ülkede istemediği siyasî gerilmelere engel olmak için çağrıldığı an müdahale hakkına sahiptir. NEDEN?

NOT : (Cumhuriyet Gazetesi)

DEVLET BANKASI

Sayısı : 13
Yatırılmış Sermaye Yek. :
7 milyar 680 milyon lira.
1969 Yılı Kârı :
170-180 milyon lira zarar.
KÂR ORANI :
?

ÖZEL BANKALAR

Sayısı : 30
Yatırılmış Sermaye Yek. :
461 milyon 550 bin lira.
1969 Yılı Kârı :
184 milyon 631 bin lira.
KÂR ORANI :
% 40

YABANCI BANKALAR

Sayısı : 6
Yatırılmış Sermaye Yek. :
14 milyon 658 bin lira.
1969 Yılı Kârı :
31 milyon 233 milyon lira
KÂR ORANI :
% 213 NEDEN?..

NOT : (Türkiye Bankalar Birliği yayını. Banlakarımızın 1969 yılı sonu blançço, kâr ve zarar hesapları teşkilât mevduat ve krediler hakkında bilgiler. 39 numaralı kitap.) (Devrim Gazetesi).

1970-71 yılında üniversite, yüksek okul ve akademilere 70.000'i aşkın öğrenci girecek, 17.500 yüksek öğrenim olanağına kavuşacaktır.

50.000'den fazla mesleksiz daire memuru ortada veya memuriyet peşinde dolaşacağı düşünülebilir.

İstanbul Hukuk Fakültesinde 1960'tan beri mezun olanların fakülteye yazılanlara oranı % 19 dur.

Orman Fakültesinde burslu öğrenci oranı % 45 iken başarı oranı % 19'dur. Edebiyat Fakültesine yazılanlardan % 42'si fakülteyi bırakmış % 15'i devam etmiş ve yazılanlardan ancak % 6'sı diploma alabilmiştir. İstanbul Üniversitesi Mediko Sosyal Merkezince yapılan bir inceleme tüm üniversite öğrencilerinin başarı oranı % 35 olarak tertip edilmiştir. Başarısızlık nedeniyle her üç öğrenciden birisi yüksek öğrenimi terketmektedir. NEDEN?

NOT : 11 Temmuz Cumhuriyet Gazetesi.

Dostlar. Sevgili halkım. Anayasaya saygılı olanların. Kalkınma, nurlu ufukların edebiyatını yapan politikacıların bilgisine sunuyoruz.

Mersin Şubemizin örnek hareketi

Kâzım ÇAM

Mersin TÖS Şubesi Fakir halk çocukları için parasız kurs açmıştır. Ortaokul, lise ve dengi okullarda bütünlemeye kalan öğrencileri her dersten yetiştirmek üzere açılan TÖS kursu Mersin halkı tarafından büyük ilgi görmüştür. Mersin Lise yaptırma ve Yaşatma Derneği tarafından desteklenen ve lise pansiyon binasını TÖS kursuna tahsis eden dernek yöneticilerine karşı TÖS yöneticileri saygı duymaktadır.

TÖS Şube yöneticilerinin çalışmaları ve TÖS'lü öğretmenlerin desteği ile açılan bu kursa 1500 den fazla öğrenci katılmış, 50 den fazla TÖS'lü öğretmen görev almıştır. 35-40 derece bunaltıcı sıcaklar altında ter dökerek zevkle çalışanların tek amacı fakir halk çocuklarını yetiştirmek ve yoksul halka hizmettir. Bunaltıcı sıcaklar altında tüm Mersin halkının denize akın ettiği saatlerde buram buram ter dökerek sınıflarda fakir halk çocuklarına bir kuruş ücret almadan ders veren, görev yapan öğretmenlere saygı duymamak elde değil.

TÖS parasız kursuna akın eden halk ve artan öğrenci mevcudu karşısında kurs yöneticileri yoğun çalışmalar yapmaktadır. Her kayıtlı öğrenciye birer tane vermek üzere bastırmış oldukları (TÖS Kursiyeri) arması ile kayıtsız gelen öğrencileri engellemek, izdihamı önlemeye çalışmaktadırlar. Kursun her türlü işlemleri TÖS yöneticileri ve görev almış öğretmenler tarafından önemle ve titizlikle yürütülmektedir.

İşin tuhafı : TÖS parasız kursuna sözde milliyetçi geçinen bazı kimselerin ve yönetici olarak boykot sırasında TÖS'lü öğretmenlere baskı yapan kimselerin çocukları da katılmışdır. Bir yandan TÖS'ün eylemlerini benimsemez, TÖS'lü öğretmenlere karşı her türlü baskı ve şiddet hareketlerini göstererek TÖS'ü yıkmaya çalışır, bir yandan da TÖS'ün parasız açtığı fakir halk çocukları kursuna ço-

(Devamı Sayfa 4'de)

Gülnar Şubesinin çalışmaları:

(TÖS Şube Başkanı Durali AYDAN bildiriyor)

Şubemizde Ortaokul ve dengi okullardan Matematik, Fizik, Türkçe, Yabancı ldi derslerinden bütünlemeye kalan öğrencilere parasız kurs açtı. Bu kurs 23 Temmuz'da başlayıp 15 Ağustos'da bitiyor. Türkiye'nin çeşitli yerlerinden tatillerini geçirmek üzere Gülnar'a gelen branş öğretmenleri bu kursu veriyor. Halihazırda yaptığımız programda 25 öğretmen görev almıştır. Şimdilik 460 öğrenci kaydedilmiştir. Kayıtlar devam etmektedir.

Bu kurslara civar ilçelerden gelen öğrenciler de katılıyor. Yoğun bir çalışmamız var. Halk son derece sevinçli ve memnun, köylüler akın akın TÖS'e geliyorlar.

TÖS EĞİTİM SEMİNERLERİ

K. Ereğlisi ve Hacıbektaş seminerleri

Genel Yürütme Kurulu üyesi Veli Kasımoğlu ve Orta anadolu baş temsilcimiz ve onur kurulu başkanı Hürrem Arman 25-26 Temmuz günleri Konya Ereğlisi'nde TÖS'le ilgili inceleme yapmışlar, ayrıca Veli Kasımoğlu: Mesleksel örgütlenmenin dünyada ve Türkiye'de kısa tarihçesi, memur sendikalarının kuruluş ve gelişmesi, sorunları; öğretmenlerin örgütlenmesi ve TÖS'ün gelişmesi, öğretmen sorunları ve Türkiye'nin demokratik durumu, İlksen ve Persenle ilişkiler, ortak kurultay ve İlkokul öğretmenlerinin durumu hakkında iki saat süren bir konuşma yapmıştır.

Toplantıyı 100'ü aşkın öğretmen ve halk topluluğu izlemiştir.

Veli Kasımoğlu ayni konuları daha önce Hacıbektaş TÖS Şubesinde yapmış, bu konuşmaları Nevşehir, Gülşehir, Kırşehir TÖS Şubeleri yöneticileri ve öğretmenleri izlemişlerdir. Hacıbektaş'tan topluca Nevşehir'e gidilmiş, orada öğretmenlerle TÖS'le ilgili sorunlar sorulu-cevaplı şekilde görüşülmüş ve çok iyi sonuçlar alınmıştır.

TRT Kültür, Sanat ve Bilim Odülleri yarışmasına katılalım!..

TRT Kurumu cumhuriyet döneminin en kapsamlı ödül sistemini kurmuştur. "TRT Kültür Sanat Ve Bilim Ödülleri" adını taşıyan bu sistemin ilk uygulanma yılı 1972 yılıdır. Ve her yıl tekrarlanacaktır. Türkiye'nin kültür, sanat ve bilim hayatına büyük katkıda bulunacağına inandığımız bu girişiminden dolayı TRT'nin Atatürk'çü ve devrimci mensuplarını kutlarız.

Bu ödüllü yarışma sistemi hakkında, özet bir bilgi sunmak istiyoruz. 1970 yılı için, 6 dal içinde 24 konuda yarışma açılmıştır. Bu 24 konudaki yarışmalar için konan ödül miktarı 281 bindir. Her ödül konusuna ve derecesine göre, ayrı ayrı miktarda para ile değerlendirilecektir. Tüm ödüller için ayrılan para miktarı 913.000 TL dır. Her konuda elden geldiği kadar fazla eseri değerlendirmek amacıyla, ödül miktarları birinci ikinc, üçüncü olarak sınırlandırılmamıştır.

YARIŞMA KONULARI :

1) Müzik :
Çağdaş Türk Müziği
Çağdaş Türk Eğitim Müziği
Çağdaş Türk Hafif Müziği
Geleneksel Türk Müziği Çok Sesli Eserleri
Geleneksel Türk Sanat Müziği ve Türk Halk Müziği Çalgı Metodları

2) Tiyatro :
Radyo Oyunları
Radyo Çocuk Oyunları
TV Oyunları
TV Çocuk Oyunları
Tiyatro Sahne Eserleri

3) Filim :
TV Filimleri

4) Edebiyat :
Şiir
Hikâye
Roman
Deneme

5) Plâstik Sanatlar :
Resim
Heykel

6) Bilimsel Araştırmalar :
(Beşeri ve sosyal bilimler)

a) Türk toplumunun kültür kaynakları ve Çağdaş Türk Kültürü,
b) Türkiye Radyo ve Televizyon Kurumunun, Ekonomik, Kültürel ve Toplumsal kalkınmamızdaki rolü,
c) Tarihsel gelişim içinde Türkiye'deki sanayileşmenin başlıca sorunları,
d) Toprak ve insan ilişkileri açısından Türk köyünün toplumsal yapısı,
e) Eğitimin kalkınmamızdaki rolü ve eğitim kurumlarımızın yeniden düzenlenmesi,
f) Türk gençliğinin sorunları
g) Lâiklik kavramı

TRT Kültür, Sanat ve Bilim Ödülleri Kullanma ve satınalma genel esasları ve her konudaki yarışmanın özel şartları, TRT kurumunca bir kitap halinde bastırılmıştır. Yarışmaya katılacakların ve yarışmalar hakkında daha ayrıntılı bilgi edinmek istiyenlerin, bu kitabı edinmeleri uygun olur. Biz burada genel olarak yarışmaya nasıl katılınabileceğini vermeye çalışalım.

Yarışmalara her Türk vatandaşı katılabilir. Yarışmacıların, seçici kurullarda görevli olmamaları gerekir. Yarışmacılar, katıldıkları konunun özel şartnamesindeki hükümleri kabul ederler, Yarışmaya katılacak eserlerin Anayasanın ilkelerinde, Atatürk devrimlerine, 359 sayılı TRT kanunu hükümlerine uygun olması gerekir. Yarışmaya katılacak eserlerin, "TRT Kültür Sanat ve Bilim Ödülleri (hangi konuda ise onun adı) Yarışması TRT Genel Müdürlüğü, Mithatpaşa Caddesi 37 ANKARA adresine iadeli taahhütlü posta ile gönderilmesi ya da makbuz karşılığında, elden teslim edilmesi gerekir. Her konudaki eserin teslim tarihleri ayrı ayrıdır. Bazı konulardaki eser teslim tarihlerini veriyoruz: Radyooyunları, 5 Kasım 1970 saat 17.00 den önce, radyo çocuk oyunları, 15 Kasım 1970 saat 17.00 den önce, TV oyunları, 15 Kasım 1970 saat 17.00'den önce, TV çocuk oyunları 15 Kasım 1970 saat 17.00'den önce Tiyatro sahne eserleri, 1 Aralık 1970 saat 17.00'den önce, TV filimleri, 9 Şubat 1970 saat 17.00'den önce, Şiir 1 Aralık 1970 saat 17.00'den önce, Hikâye 15 Ekim 1970 saat 17.00'den önce, Roman 1 Kasım 1970 saat 17.00'den önce, Deneme 15 Kasım 1970 saat 17.00'den önce, Resim ve Heykeller 11 Şubat 1970 saat 17.00'den önce, Bilimsel Araştırmalar 10 Kasım 1970 saat 17.00'de önce yukarıdaki adrese Resim ve Heykeller hariç, sekizer adedinin teslim edilmesi gerekmektedir.

Gelecek sayılarımızda bazı yarışma konularının özel şartnamelerini aynen yayınlayacağız. Şimdilik şu noktayı belirtmeyi uygun buluyoruz. Bütün devrimcilerin ve özellikle TÖS üyelerinin, Atatürk'çü dğretmenlerin içindeki yazar, sanatçı ve araştırmacıların "TRT kültür, sanat ve bilim ödülleri" yarışmasına katılmasını ve üstün başarılar almasını istiyoruz. Özellikle üyelerimizin içindeki sanatçı, yazar ve araştırmacıların kendi dallarında değerli çalışmalarıyla Türkiye'nin kültür, sanat ve bilimine önemli katkılarda bulunacağına inanıyor ve güveniyoruz. Sözü bitirirken, TRT'yi, TRT içindeki Atatürk'çü, devrimci kişileri, böylesine büyük ve yararlı bir girişimi başardıkları için tekrar kutluyoruz.

TÖS GAZETESİ

Balıkesir'de öğretmen kıyımı

Balıkesir'de, eğitim düzenimizi ve öğretmene yapılan baskı ve kıyımı protesto amacıyle, 2 Şubat 1969'da, TÖS Eğitim Seminerinden sonra 200 kişilik öğretmen ve öğrenci grubu pankartlarla topluca yürürler ve Atatürk anıtına çelenk koyarlar. Bu yürüyüş, önceden valilikten izin alınarak yapıldığı halde, aynı günün gecesi, memurların açıkhava toplantı ve gösteri yürüyüşlerini yasaklayan yasaya dayanarak tertip komitesi suçüstü mahkemesine verilir ve ifadeleri alınır.

Bunun üzerine TÖS Balıkesir şubesi, Anayasa Mahkemesine başvurarak, uygulanan bu yasanın Anayasaya aykırılığını savunur. Bu davaya bakan Anayasa Mahkemesi, tüm memurların açıkhava toplantısı ve gösteri yürüyüşü yapabileceklerine karar verir ve arkadaşlarımızı aklar. Fakat bu olaydan üç ay sonra Bakanlık harekete geçer ve müfettişleriyle tertip komitesinin ifadelerini alır. Soruşturmadan bir yıl sonra da bakanlık, Balıkesir TÖS yürüyüş tertip komitesinin, dört üyesini yürüyüşün öğretmenlik niteliklerine uygun olmadığı gerekçesiyle, il dışına sürülmesine karar verir ve arkadaşlarımızdan savunmalarını ister.

Çevrede huzursuzluk yaratmak ve öğretmenlerin yeni direnişlerine gözdağı vermek amacıyla Anayasa'yı karşılarına alıp kanun dışına düşmektedirler.

Ordu'da fındık üreticileri aracıya ve sömürüyü protesto için bir yürüyüş yapmışlar ve emniyet kuvvetleriyle çatışmışlardır. Olaylar büyüğünce askeri birlikleri müdahale etmişler, yükselen tasiyonu yatıştırmışlardır. Resim, bir konuşmacı kadını göstermektedir.

Öğretmenin terfii ve gizli raporu

Remzi UÇAR
(İlköğretim Müfettişi)

4357 sayılı İLKOKUL ÖĞRETMENLERİNİN TERFİ, VE TECZİYELERİ HAKKINDA KANUN'un 3. Maddesi şöyledir : İlkokul öğretmenlerinden vazifelerini kusursuz yaptıkları aşağıda adları yazılı makamlardan ikisinin ayrı ayrı veya müşterek olarak her yıl verecekleri müspet raporla tespit edilenler maaşları, bu kanunda yazılı esaslara göre Maarif Vekilliğince bir üst dereceye çıkarılır.

1 — İlköğretim Müfettişi ile Okul Müdürü
2 — Millî Eğitim Müdürü ile Okul Müdürü
3 — İlköğretim Müfettişi ile İlköğretim Müdürü
4 — Millî Eğitim Müdürü ile İlköğretim Müdürü
5 — Millî Eğitim Müdürü ile İlköğretim Müfettişi

Bu kanunu burada bırakıp, terfi ile son bulan sistemi kısaca izah edelim: Öğretmenin yıl içindeki çalışması, İlköğretim Müfettişliğince değerlendirilir. Bu değerlendirmenin sonucu, Ara Teftiş Raporu ile açıklanır, öğretmene ulaştırılır. Bundan sonra yıl sonunda öğretmen hakkında -ekte sunulu- GİZLİ SİCİL RAPORU doldurulur. Bu rapordaki sonuçlar yukardaki kanun hükümlerince değerlendirilir. Öğretmen terfi eder veya edemez.

Şimdi bu raporun (GİZLİ SİCİL RAPORU) müfettişlerce tartışılan ve şikâyet konusu olan yönlerine değinelim:

A — Öğretmenler;

1 — Ya terfi işleminin bu kesimini teferruatıyla bilmiyorlar, terfilerinin Ara Teftiş Raporu ve Müfettiş (bazen Millî Eğitim Müdürü) kanaatiyle olduğunu sanıyorlar.

2 — Veya biliyorlar da, denetimlerinin yalnız ilköğretim Müfettişliklerince yapılmasından, terfide müfettiş kanaatinin önemli veya daha etkili olduğunu sanarak, sonucun müfettişe bağlı olduğuna hükmediyorlar.

Her iki durumda da terfi edememenin - öğretmen gözünde - tek torumlusu müfettiştir. Oysa, ilgili kanunda belirtilen kombinezonlardan 2. ve 4. de görüldüğü gibi, İlköğretim Müfettişinin kanaati olumsuz da olsa öğretmen terfi eder. Veya İlköğretim Müfettişi olumlu kanaat belirtse de; Okul Müdürü, İlköğretim için yalnız ilköğretim Müdü- Müdürü ve Millî Eğitim Mürü ve Millî Eğitim Müdürü) olumsuz kanaat belirtirlerse öğretmen terfi edemez. Dudürü (Okul Müdürü olanlar rum böyle olunca, sonucun öğretmenlerimizin büyük bir kısmının tahmin ettiği gibi olmadığı - ki bu da öğretmenlerin terfi işlemini yeterince bilmediğini ortaya koyuyor - ve İlköğretim Müfettişlerinin diğerlerine göre bu hususta daha fazla sözsahibi olmadıkları görülüyor.

B — İlköğretim Müfettişleri :

1 — Öğretmenin terfiinde diğer amirlerle aynı derecede sorumluluk taşıdığı halde, yukarda bahsedilen nedenle öğretmenin terfi edememesi halinde, tek sorumlu olarak görünmektedir.

2 — Öğretmenin tek değerlendiricisi olduğu halde, bu konuda fazla söz sahibi olamamaktadır. Üstelik, böyle bir işlemde yeri olmaması gereken - nedenleri bilâhare açıklanacaktır - Okul Müdürü ve İlköğretim Müdürü ile aynı derecede etkili olmaktadır.

Şimdi bu durumu biraz daha açıklayalım. İlkokul öğretmenlerini teftiş etmek amacıyla Gazi Eğitim Enstitüsü veya ilgili kurs mezunlarından İlköğretim Müfettişi tayin edilir. Bunlar bu iş için yetiştirildiklerinden en az hata ile değerlendirme yapabilelecek kimselerdir (Millî Eğitim Müdürü dahil). İlköğretim Müfettişi, öğretmeni öğrendiği esaslara göre usulünce teftiş eder, durumu Ara Teftiş Raporu ile açıklar. Yıl sonunda da kanaatlerini gizli sicil raporuna geçirir. Bu sonuç, doğru veya yanlış bir değerlendirmenin sonucudur. Peki, aynı devre mezunu olduğu halde, ötekinden bir ay önce atandığı için, Okul Müdürü yetkisini haiz olan öğretmen, yanındaki arkadaşı hakkında nasıl ve hangi esaslara göre değerlendirme yapıp gizli not verebiliyor?

1 — İlkokul öğretmenleri böyle bir iş için yetiştirilmediklerinden, Gizli Sicil Raporlarının A Bölümlerinin (Eğitim - Öğretim, Yönetim ve Toplum Kalkınması ile ilgili çalışmalar) değerlendirmesini sıhhî şekilde yapamazlar hatta bilmezler.

2 — Aynı kıdemde iki öğretmenden tesadüfen Müdür yetkili olan birisi ,öteki hakkında nasıl sıhhatlı değerlendirme yapabilir. Bunların, uzun müddet süren arkadaşlık ilişkileri, bu raporları olumlu - olumsuz etkilemez mi?

3 — İlköğretim Müdürleri böyle bir değerlendirmeyi yapabilmesi için gerekli eğitim den geçmedikleri ve öğretme ni çalışmaları başında görüp değerlendirmedikleri - veya mümkün olmadığı - halde öğretmenin terfiinde nasıl söz sahibi olabilirler. Veya bunların bu kanatleri ne dere ce sıhhatli olabilir?

4 — Millî Eğitim Müdürleri öğretmenler hakkındaki kanaatlerini genellikle müfettiş lerce doldurulan Ara Teftiş Raporlarından edinirler. (Okul Müdürleri ve İlköğretim Müdürleri bu raporları değer lendirmeyi elbette bilmezler.) Çünkü onların da öğretmenleri görevlerinin başında değerlendirebilmeleri mümkün değildir. Ancak raporlardan yararlanabilirler. Bu durumda verilen hükmün sıhhat derecesi ne olabilir?

Bütün bu mahzurlara rağmen, yukardan beri yapılan açıklamalardan anlaşılacağı gibi, öğretmenin terfiinde Okul Müdürü, İlköğretim Müdürü, İlköğretim Müfettişi ve Millî Eğitim Müdürü aynı derecede sorumluluğa sahiptir. Peki neden müfettiş tek hedef? Diyelim ki, İlköğretim Müfettişi teftiş sonunda (doğru - yanlış) olumsuz kanaat belirtti. Ve de sonunda öğretmen terfi edemedi. Şimdi İlköğretim Müfettişi hiç olmazsa "Ben teftiş ettim, kanaatim bu," diyebilir. Diğerleri neye göre kanaat belirtir ler. Birbirlerinin etkisi altın da kalarak mı? Yoksa Müfettişin verdiği rapora bakarak mı?

Nereden bakılırsa bakılsın, tamamen hatalı bir değerlendirme sistemi ile karşı karşıya olduğumuzu görürüz. Üstelik bütün bu tuhaf işler gizlidir. Öğretmenin bundan hiç bir şekilde haberi olamaz. Ve İlköğretim Müfettişleri de ayrıca bu yanlış değerlendirme de daima "ilk hedef" olarak kefaret ödemişlerdir, ödemek tedirler.

Sonuç olarak diyebiliriz; bu bir rahatsızlıktır. Bunun reçe tesini şuraya yazmak ne mümkün, ne de tek çaredir. Bu genel bozukluğun bir parçasıdır. Ancak bazı tedbirlerle il gili şikâyet ve aksaklıkları bir noktaya kadar azaltmak mümkündür. Bunu bir - iki örnekle açıklayalım;

1 — Okul Müdürü ile İlköğretim Müdürü bu değerlendirmenin tamamen dışında bırakılmalıdır. (Zaten, İlköğretim Müfettişini tek hedef alan öğretmen, bu kanısıyla terfi işleminde İlköğretim Müdürü ve Okul Müdürünün fonksiyonunu reddetmiş oluyor veya en azından durumdan şikâyet çi olduğunu ifade etmiş oluyor.)

2 — a) Ya teftiş raporları sonuçlu olmalı, öğretmenin bir itirazı olmadığı takdirde Müfettişin kanaatine Millî Eğitim Müdürü iştirak etmelidir.

b) Veya - sonuç olmazsa - raporlara bir itiraz olmadığı takdirde ve Ara Teftiş Raporu ile Gizli Raporu arasında bir çelişki olmadığı Millî Eğitim Müdürünce anlaşıldığı (Yukardaki açıklamalardan da anlaşılacağı gibi Millî Eğitim Müdürleri öğretmeni iş başında görmüyorlarsa da Ara Teftiş Raporlarını değerlendirmeyi bildiklerinden; 1 — Müfettişlerin Ara Teftiş Raporları ile çelişecek gizli hükümler vermelerini önlemiş olurlar. 2 — Ara Teftiş Rapor larına itiraz olmadığı takdirde bunlara göre not verebilir. ler. 3 — Gerektikçe öğretmeni direkt olarak denetleyebilirler.) takdirde Müfettişlerin kanaatine aykırı not vermemelidir. Millî Eğitim Müdürlüğünce çelişki sezildiği takdirde - bunun için zaman ne olursa olsun Gizli Sicil Raporu, Ara Teftiş Raporu ile birlikte daireye gönderilmelidir- yeniden teftişi aynı veya değişik müfettişce istenir, gelecek sonuca uyulur.

Bazı hallerde, raporlar yıl sonuna yakın gönderilirse, - itiraz üzere ve Millî Eğitim Müdürlüğünce - yeniden teftiş yetiştirilemezse, gelecek yıl içinde yeniden teftiş yapılır, olumlu sonuç alındığında, öğretmenin terfi etmesi gerekiyorsa esas terfi tarihine göre teklif yapılır, terfi yılı değilse ilk rapor tarihi esas alınarak olumlu kanaat belirtilir. Yeni kanaatler olumsuz olursa yine ilk teftiş tarihi esas alınarak işlem yapılır.

3 — Vali ve Kaymakamların terfide direk etkili olmasa da - öğretmen hakkında Gizli Sicil Raporu yoluyla kanaat belirtmeleri yersizdir. Kaldı ki, bunların özel bazı pozisyonlar dışında öğretmeni görüp değerlendirmeleri de mümkün değildir. Vali ve Kaymakamların öğretmen hakkında - olumlu veya olumsuz - belirtmek istedikleri hususlar olursa, bunu özel şekil de belirtirler.

4— Bütün bunların yanı sıra, öğretmenin daha üst makamlara itirazının sağlanması için, sonuçlardan aralıklı haberdar edilmesi veya bu mahzuru giderici değişik çarelerin bulunması gereklidir.

Kısa... Kısa... Kısa... Kısa... Kısa..

Bu nasıl Eğitim Yılı?

UNESCO'nun önerisi üzerine Birleşmiş Milletler Genel Kurulu, 17 Aralık 1968 günü, 1970 yılını bütün dünyada "Eğitim Yılı" olarak kabul etmiş ve açıklamıştır. Unesco Genel Müdürü Rene Maheu'nün belirttiğine göre, Eğitim yılı bir kutlama ya da törenler dizisi olarak geçirilmeyecektir. Eğitim Yılının amacı şu dört noktada özetlenmektedir :

1. Bütün dünyada eğitim konusundaki durumu anlamak ve saptamak,

2. Eğitimin geniş ölçüde yayılması kadar iyileştirilmesi ve daha iyi duruma getirilmesine çalışmak;

3. Eğitim için kullanılabilir kaynakları artırmak,

4. Uluslararası işbirliğini güçlendirmek.

Unesco Türkiye Milli Komisyonu, Eğitim Yılı ile ilgili çalışmaları yürütmek üzere altı tane alt komisyon kurmuştur. Bu komisyonlarda temsil tabanı en geniş öğretmen kuruluşu olan TÖS'ten bir tek üye yoktur. Alt komisyon çalışmaları henüz bir yoğunluk ve hız kazanmamıştır. Yılın yedinci ayı da geçip gitmek üzere olduğu halde, Eğitim Yılının amaçlarına ilişkin çalışmaların yürütülmesine başlanmamıştır.

Öte yandan PTT idaresi de, Unesco'nun Eğitim amblemi olarak kabul ettiği yarısı karanlık yarısı aydınlık, ampul biçimindeki insan başının yer aldığı bir hatıra pulu bastırmıştır.

Bugüne kadar Eğitim Yılı ile ilgili olarak Millî Eğitim Bakanlığının her hangi bir çalışmasına yada proğramına rastlanmamıştır. Eğitim konusunda dünya kadar sorunumuz varken, bunlar İlköğretimden Yüksek öğretime kadar her yıl durmadan artarken, Millî Eğitim Bakanlığının böyle bir yılı sessiz geçirmesini kınamak bile azdır.

HERKESİN BAKANLIĞI ÇIRPINIR, AMA BİZİMKİ?

Nihayet Personel Kanunu Meclislerden çıkıp gitmek üzere. Yazının yayınlandığı günlerde belki de çıktı. Herkesin Bakanlığı, yıllardır kendi personelini en iyi koşullar içine yerleştirmek için çırpınmıştıf. Tasarının Devlet Personeli Dairesinde, Maliye Bakanlığında gizli olarak hazırlandığı günlerde bile bazı bakanlıklar yoğun çalışma göstermişlerdir. Fakat Milli Eğitim Bakanlığı öğretmen kıymaktan ve cezalandırmaktan başını alıp öğretmenlerinin geçimi ve bakımıyla ilgilenememiştir. Başka hiçbir bakanlığın personeli bizde olduğu gibi dört yılda bir terfi eder duruma bırakılmamıştır. Üstelik dört yılda terfiye bırakılan bu öğretmenler eskiden beri üç yılda bir terfi eden ilkokul öğretmenleridir; Türkiye'de Millî Eğitimin temel elemanları, okul yüzü görebilen herkese kalem tutmayı öğreten, sayı saymayı öğreten adsız, iddiasız insanlardır!..

NE KADAR SENDİKA VAR?

Devlet Personel Dairesinden aldığımız bilgiye göre, 1965'ten bu yana ülkemizde 590 tane kamu personeli sendikası kurulmuş, bunlardan 85 tanesi kapanmış, 505 tanesi kalmıştır. Bütün İsveçte memur sendikalarının toplam sayısının sadece 34 olduğunu bir daha hatırlatalım. 505 sendika, ülkemizdeki kamu personelinin sendikal etkinliğini azaltmaktadır. Sendika sayısının, TÜRK-İŞ'in ve iktidarın savunduğu gibi kanun yoluyla azaltılmasını önermiyoruz. Bugün işçi kesiminde sendika sayısını kanunla azaltmak isteyen politikacılar, memur kesiminde bir sendika enflâsyonuna yol açan 624 sayılı kanunu çıkarmaktan kaçınmamışlardır. Şimdi en doğru yol, bu sendikaların bir araya gelerek görüşmeleri, biribirlerini ikna ederek birleşmeleridir. Bunu yapabilen sendikalar, önemli bir meslek ve toplum hizmeti görmüş olacaklardır. Yapamayanlar ise, eylemsiz, sarı sendikalar olarak tabanından boşalacak ve kuru birer tabelâ olarak tozlanıp gideceklerdir.

Devlet Personel Dairesinden aldığımız bilgiye göre, 1965'ten bu yana, kamu personeli kesiminde 23 federasyon ve 5 konfederasyon kurulmuştur. Bunlarda da küçük bir azalma olmuş ve federasyon sayısı 19'a, konfederasyon sayısı da 2'ye inmiştir. Kamu personelinin, özellikle öğretmenlerin örgütlenme şevk ve istekleri son yıllarda iyice artmıştır. 1965'lerdeki bilgilerle ve 624 sayılı kanunun dar koşulları içinde girişilen sendikalaşmanın, bu günlerde yeniden gözden geçirilmesine ve ciddi bir yenilenmeye gereklik vardır. Çünkü mesleki örgütlenme, gerçek demokrasiye ulaşmanın en zorunlu koşullarından biridir.

TEPKİ BÜYÜK OLACAKTIR!

Öğretmenlerin, özellikle ilkokul öğretmenlerinin Personel Kanununda hak ettikleri yeri alamamış olması, öğretmen statüsünün, gördükleri işe göre değil, kendilerinin gördüğü öğrenim esasına göre saptanmış olması; terfilerde, taban ve tavan derecelerinde, ek ders ücretlerinde farklı durumlara sokulması öğretmenler arasında büyük tepkilere yol açacaktır. Şimdiden il ve ilçelerde beliren tepkiler önemlidir. TÖS 1965'ten beri maaş ve ücret sisteminin yeterli tek maaş ve eşitlik ilkelerine göre saptanması tezini savunmuştur. Bu tepkileri kanalize etmek ve yönetmek için de görevini yapacaktır.

BİR OYUN

Öğretmenler, gerek örgütleri, gerekse ortaya koydukları sendikal eylemler bakımından ülkemizde en tutarlı meslek bölümü haline gelmişlerdir. Personel Kanunu yoluyla bu etkinliği kırmak isteyen iktidar, şimdi onlar arasında eskisinden daha büyük maaş ve ücret farkı sokarak meslek kademelerini biribirine düşürmeyi amaçlamıştır. Ortaokulda fizik kimya öğreten meslekdaşına karşılık, ilkokul öğrencisine okuma yazma aritmatik öğreten, aynı zahmeti çeken ve hattâ daha çok yorulan ilkokul öğretmeni, bu oyunu sezmekte ve bu yüzden meslekdaşlarıyla biribirine düşme yerine, asıl kasıt sahibi iktidarla savaşma yolundaki çabalarını sürdürecektir. Bunun daha güçlü temsil örgütleriyle yürütülmesi de bir zorunluluk olmuştur. Bu yüzden 6/7 Ağustos günleri Ankara'da TÖS ve İLKSEN ortak kurulayı toplanmaktadır.

HABİRE GİDİYORLAR!

21 Temmuz 1970 günlü "Günaydın" gazetesinde bir resim. Altında bir yazı: "Bir öğretmen çöpçü olarak Almanya'ya gitti!" Biganın Yeniçiftlik köyü öğretmeni Rifat Akan, 32 yaşında, mesleğinden istifa etmiş ve çöpçü olarak Almanya'ya gitmiştir. Öğretmen Almanya'ya bir ay önce gitmek için çöpçülüğü kabul etmiştir. Resimde öğretmen, trene binmeden babasının elini öperken görüdmektedir.

22 Temmuz 1970 günlü "Hürriyet" gazetesinde emekli öğretmen Torun Savaşın bir mektubu. Torun Savaş, Rifat Akanın Almanya'ya çöpçü olarak gidişini ele alıyor: "Bir yanda öğretmensiz sınıflar, bir yanda Almanya'ya çöpçü olarak giden öğretmenler. Ne bozuk bir düzen bu?" diyor ve sonunu şöyle bağlıyor: "İnsan insanlığından utanıyor.."

Hayır Hocam! İnsanlığımızdan hiç utanmayın! Ne suçu var insanlığımızın? Eğer dünyada utanmak diye bir şey varsa, bu size düşmez. Bu, öğretmeni, 32 yaş gibi en verimli çağında ellere çöpçü olarak gitme zorunda bırakanlara düşer. Bırakın da onlar utansın!

İlkokul Öğretmenine Sağlık ve Sosyal yardım

(Baştarafı Sayfa 1'de)

için 125 lira oturum hakkı, "Yönetim kurulu, delegeler, genel müdür ve sandık memurları dahil" ilk günki toplantıda 13 kişinin aleyhte oy kullanmasına karşın 23 kişi tarafından kabul edildi. Toplantıya 78 kişi katılmıştı. Çekimserler çoğunlukta olduğu halde bu paralar ilgililerin cebine indi.

123 bin üyesi olması gereken sandığın 106 bin üyesi olduğu söyleniyordu. Bu üyelerden her ay 1 milyonu aşkın gelir geliyordu. Ama sandık yine de iflasın içinde idi. Emekliye ayrılan üyelerinin paralarını ödüyemiyordu. Şimdi 700 emekli öğretmene 5 milyondan fazla borcu vardı. Personel masrafı yılda beşyüz bine yaklaşıyordu.

Sandık Genel kuruluna, 17 İlkokul öğretmeni 15 ilkokul müdürü, 22 ilköğretim müdürü, 8 halk eğitimcisi, 5 ilk öğretim müfettişi ile 11 tane Millî Eğitim Müdürü katılmıştı. Bu üyelerin 39 tanesi şeklen TÖS üyesi, 5 tanesi İLKSEN üyesi idiler.

Genel kurul toplantısı sırasında M.E.B. da toplantıyı ihmal etmiyordu. Bakan toplantıda vaitlerde bulundu. Bir bakanlık temsilcisi toplantıyı devamlı izledi.

Personel kanunu hazırlanırken çalışmalarda bulunduğunu söyleyen M.E.B. Genel Müdür yardımcısı ilkokul öğretmenleri için haklar elde ettiğini, lise mezunlarından bir derece fazla maaş alacaklarını böbürlenerek anlatıyor, İlkokul öğretmenlerine, yıkıcı sözlere kanmamalarını öğütlüyordu. Ama asıl gerçekleri İlkokul öğretmenlerinden gizliyordu. Bu gerçekler şunlardır: Hali hazır kanuna göre ilkokul öğretmenleri en yüksek kademeye çıkıyor, 3 yılda bir terfi ediyordu. Orta öğretimle ilk öğretim arasında 3 yıllık bir fark vardı. 657 sayılı yeni kanuna göre bu muktesep haklar alınıyor. Dört senede bir terfi ön görülüyor. Tavan sınırlanıyordu. Orta öğretimde çalışanlar ile aradaki kademe farkı 8 yıla çıkarılıyordu. 710 göstergesine bile çok az bir öğretmen çıkabilecekti. 120 bini aşkın ilkokul öğretmeninden korktukları için bu gerçekler gizlenmek isteniyordu.

Sandık yönetimini ellerinde bulunduranlar il temsilcilerine her akşam bir yerde ziyafet vermeyi ihmal etmiyorlardı. Değirmenin suyu nereden geliyordu. Arsa yolsuzluğu, emekli öğretmenlere 5 milyon borç dile getiriliyor ve bu hava içinde seçimlere gidiliyordu. Seçimlere üç liste katılmıştı. 1. Eski yönetim kurulu, 2. Eski yönetim kurulu gibi bakanlık şube müdürleri, 3. TÖS'lü ilkokul öğretmenleri.

TÖS'lü ilkokul öğretmenleri, sandığı işler hale getirmek, geçmiş hesabları hesap uzmanlarına inceletmek ve en geç şubat ayında bir genel kurul toplantısı yaparak gerçeği öğretmen kamuoyuna duyurmak ve güven oylaması yapmak istiyorlardı. TÖS'lü öğretmenler kafaya hitap etmişti. Diğerleri mideye. Seçimleri mide kazandı.

Bundan böyle TÖS Şubelerine bir ödev düşüyor. Gelecek seçimlere gerçekten TÖS'lü öğretmenleri seçmek. Bu kaçınılmaz ödevin küçümsenmemesi gerekir.

Yönetim Kurulumuzun bazı kararları

(Baştarafı Sayfa 1'de)

Bu görüşümüzü gerçekleştirebilmek için bundan böyle örgütümüz içinde ve dışında eğitim etkinliklerimizi artırmak zorundayız. Sendika için eğitim, ucuzluk ve verimlilik ilkelerinden hareketle ve şu ölçülerde yapılacaktır.

a) Önce sendikalının sendikalıyı eğitmesi,

b) Özellikle ve önemlilik gösteren konularda uzman çağrılması,

c) Eğitim çalışmalarının zivreden tabana yönelmiş bir kontrola bağlanması ve tabandan gelecek eleştirilerin değerlendirilmesi,

ç) Eğitimin plân, program ve materyel bakımından standartlaştırılması,; Sendika dışı eğitim çalışmalarımız halkın kafaca değiştirilmesi ve uyandırılması amacına yönelik olacaktır. Halkımızı hayata karşı devrimci tavır ve davranışlı hale getirmek, böylece onu temel hak ve özgürlüklerini alabilir ve serbestçe kullanabilir bir yüceliğe ulaştırmak başlıca amaçlarımızdan biridir. Bunu yaparken parti tercihleri önermeyiz. Bütün tutumu ile sendikamız, partiler dışındadır. Onlarla organik bağ kurmayız. Görüşleri bakımından bize parelel olan partilerin iç işlerimize karışmalarını, Sendikamız yönetimini etkilemelerini reddederiz.

SOSYAL GÜVENLİK

T. C. Emekli Sandığı, İlkokul öğretmenleri Sağlık ve Sosyal Yardım Sandığı statüleri; Personel kanununda yeni durumlar çıkacağından; Memur Yardımlaşma Kurumu kanunu ile ilgili sendikamız görüşü paralelinde yürütme kurulumuzun gerekli çalışmaları yapmasına;

YENİ EYLEM KARARI

Boykot ötesi eylem konusunda yürütme kurulunun gelişeceği şartları iyi izlemesine, toplumda eylem şartlarının oluşması halinde gerekli eylemi saptamasına, kesin kararı vermeden önce yönetim kurulundan beş arkadaşı çağırarak durumu bir defa da onlarla görüştükten sonra kesin karara ulaşmasına;

BOZUK EĞİTİM DÜZENİ VE ÖĞRENCİLERİN YETİŞTİRİLMESİ,

Eğitim hizmetinde ayrılan devlet olanaklarıyle ana-babaların yaptığı masraflar karşısında verimin çok düşük olduğu görülmektedir. Eğitim düzeninin bozukluğundan öğretmen ve araç-gereç yetmezliği ile öğretmen dağılımının eşitsiz ve adaletsiz oluşuna kadar uzayan bir dizi önemli sebep karşısında, sınıfta kalma sorununu inceleyip yayınlamak ve bu konuda sendikamızca bir kampanya açmak zorunlu hale gelmiştir. Bu cümleden olmak üzere:

a) Özel okullar gibi; bütünlemeye kalmış öğrenciler için özel kişilerin, bazı derneklerin ve bakanlığın açmış olduğu paralı yetiştirme kurslarının karşısında olduğumuzun kamu oyuna duyurulmasına;

b) Sendikamız üyesi olan öğretmenlerin paralı yetiştirme kurs ve dershanelerinde görev almalarının önlenmesine, bunun için kendilerinin yeteri kadar uyarıldıktan sonra bu ilişkilerini devam ettirdikleri görülürse haklarında disiplin kovuşturması yapılmasına;

c) Bölge temsilcilerimizin desteği ve şube yönetim kurullarımızın kararı ile parasız yetiştirme kurslarının açılmasına,

ç) Bu hizmetlerin iyi yürütülmesi ve halka maledilmesi için önce bölgedeki şube yöneticileri, sonra şube kesimindeki üyelerimizle hazırlık toplantıları yapılmasına,

d) Açmak istediğimiz parasız kurslar için izin ve dershane vermeyen, ya da buna engel olmak isteyen makam, kişi, dernek ya da kurumlarla sendikamız desteğinde mücadele edilmesine;

e) Bu konuyla ilgili ve meslekî yozlaşmaya yol açan başkaca problemlerin çözülmesi için yürütme kurulumuzca çaba harcanmasına;

II. DEVRİMCİ EĞİTİM ŞŞRASI,

Türk Kamu Oyunu en çok ilgilendiren Millî Eğitim konusunu görüşmek ve gerekli kararları almak üzere Şubat/1971 ara tatilinde 2. Devrimci Eğitim Şûrasını toplamak üzere ve bir ön karar olmak kaydiyle yürütme kuruluna görev ve yetki verilmesine;

GENÇLİK VE TÖS,

Sendikamız gençliğimizin devrimci mücadelesini övünçle karşılamaktadır. Elimizdeki bütün yasal olanaklarla kendilerine destek olmaya devam edeceğiz. Yönetim Kurulu toplantımızda yapılan görüşmeler sırasında gençlerden bazı şikâyet ve isteklerimiz olduğu da ortaya çıkmıştır. Bunları görüşmek üzere Yürütme Kurulumuzun temsil tabanı geniş gençlik örgütlerinin liderleriyle bir toplantı yapmasına; hizipçi nitelik gösteren küçük gençlik örgütleriyle ilişkilerin (Yetiştirici ve birleştirici olmaktan geri durmaksızın) sınırlı yürütülmesine, örgütümüz içindeki demokratik çalışmalar sırasında bazı gençlik gruplarına yaslanmak ya da onlardan destek almak eğilimi gösteren sendikalı arkadaşlarımızın da dikkatlerinin çekilmesine;

Gençlik konusunda tanım, kapsam, takdik ve strateji bölümlerini kapsayan bir el kitabının hazırlanıp yayınlanmasına;

KITAP KOLLARI VE ANGARYA SATIŞLAR

Genel Merkezce hazırlanan kitap kulüpleri yönetmeliğinin dikkatle okunmasına ve gereklerinin yerine getirilmesine, kitap basın yayın kurumu ve özel kişilerin istenmeden gönderdiği ödemeli ve ödemesiz kitap paketlerinin kabul edilmemesinin şubelerimize duyurulmasına, şahıslara ait kitap satışlarının sorumluluğunu arkadaşlarımızın üzerlerine almamalarının sağlanmasına;

ROZET VE ÇELENK

TÖS rozetinin yeniden ve daha kaliteli şekilde bastırılmasına, Şubelere birer çelenk taslağı yapılarak gönderilme imkânlarının araştırılmasına;

GEZİCİ TİYATROLAR VE TÖS

Sendikamız Genel Merkezi ve şubeleriyle iş birliği yapmak isteyen tiyatro gruplarının bugüne kadar yarattığı sorunlar dikkate alınarak yeni bir genelge çıkarılmasına ve aşağıdaki önlemlerin alınmasına:

a) İşbirliği yapılacak tiyatroların devrimciliği sömürmeyen tiyatrolar olmasına;

b) Sanat ve işbirliği ahlâkı yönünden tutarlı grupların tercih edilmesine,

c) Temsil sözleşmesi imzalanırken ilerde zararımıza sonuçlanacak durumlardan kaçınılmasına,

ç) Bunun için Genel Merkez Hukuk Büromuzca bir örnek anlaşma formu geliştirilmesine,

d) Temsil brüt toplam gelirinden en az yüzde on sendika payı alınmasına,

e) Sözleşme yapılırken kapora verilmesine,

f) Tiyatro grubu ile sözleşme yapılmadan önce temsilin verileceği salon sahibi ile sağlam bir anlaşma yapılmasına,

g) Sözleşme imzalarken ikili kadro kullanan ve Genel Merkezden açık ifadeli bir belge göstermeyen tiyatro gruplariyle işbirliği yapmaktan kaçınılmasına;

h) Temsil bitmeden paranın ödenmesine;

i) Yukarıda saptanan hususların gezici aşıklar için de uygulanmasına;

i) Ayrıca amatör öğretmen tiyatrolarının gelişmesine yardımcı olabilmek için bazı uygun tiyatro eserlerinin yayınlanmasına ve bir amatör tiyatrolar yönetmeliğinin hazırlanmasına;

TÖS GAZETESİNİN GELİŞTİRİLMESİ

TÖS Gazetesinin 1 Ağustos 1970 gününden itibaren şubelerimize paralı olarak gönderilmesinin uygunluğuna;

TÖS Gazetesinin yayın yönetmeliği ve eleştiriler ışığında geliştirilmesi, zararının azaltılması, dağıtımın daha rasyonel hale getirilmesi için daha dikkatli davranılması konusunda yürütme kuruluna görev verilmesine;

Hasan-Ali Yücel, İsmail Hakkı Tonguç, Rüştü Uzel ve Mustafa Necati'nin ölüm yıldönümlerinde TÖS Gazetesinin özel sayılar çıkarmasına;

Eğitimde bunalım arttı

(Baştarafı Sayfa 1'de)

ticilerinin mallarına gerekli fiat zamanında verilmediğinden patlamalar meydana gelmekte, bunlar karşısında antidemokratik baskı tedbirleri artmakta ve uygulanmaktadır.

ç) Sömürüyü kırmak, geri üretim ilişkilerini değiştirmek, üretimi artırmak ve demokratik haklarla ciddi anlamda sosyal adaleti sağlamak ve korumak yerine, baskı tedbirlerinde direnilmekte; son derece gülünç bir gerekçeyle bu baskılar öğretmenlere de yöneltilmektedir. Tam bir görev anlayışıyle haklı, ekonomik ve sosyal sorunları üstünde uyandırmağa, hesap kitap öğretmeğe çalışan öğretmenlerin davranışı "tahrik" olarak nitelendirilmekte ve idari baskılar uygulanmakta, cezalar, sürgünler çoğalmaktadır. Bununla da yetinmeyip bazı din görevlilerinin, AP militanları ve gençlik gruplarıyla, sendikalı öğretmenler dövdürülmekte, lokallerimiz yıktırılmaktadır. Öğretmenlerin, komünist, din düşmanı, kuraklığın ve bereketsizliğin sebebi oldukları iftirası yayılmak ve tutturulmak istenmektedir.

d) Özellikle AP iktidara geldikten beri, öğretmenlik mesleğinin toplum içindeki yeri ve değeri gittikçe düşürülmekte, bu durum, son Personel Kanunu ile büyük maddi adaletsizlik ve haksızlıklarla perçinlenmektedir.

Özellikle İlkokul öğretmenleri,, düşük bir dereceden işe başlatılmakta bunlar eskiden çalışarak baremin son derecesine kadar çıkarılabilirlerken, bu sefer dördüncü derecede bırakılmakta, üç yılda bir terfi edebilirlerken bu sefer 4 yılda bir terfi statüsüne yerleştirilmekte, proğram için 24 saat dersle birlikte program dışı görevlerle haftada fiilen 40 saat çalıştıkları halde 18 saatten yukarısına hiç bir maddi hak verilmemektedir.

e) Millî Eğitim bugün devlete pahalıya mal olan bir hizmettir. Bu hizmetin görülmesi sırasında, öğrenci ana babalar da devlet kadar harcama yapmaktadır. Buna karşılık alınan sonuç son derece düşük ve yararsızdır. Sınıfta kalma oranı yüksektir. Okul bitirenler, toplumun muhtaç olduğu bilgi ve hünerleri kazanmadan daha çok tüketici insanlar olarak üst okulların ve devlet dairelerinin kapılarını zorlamaktadırlar.

Millî Eğitim Bakanlığı bunu düzetmek için sendikamızın ortaya koyduğu önerilere eğilmemekte, demokratik bir Millî Eğitim Şûrası yerine tek yanlı ve sadece kendi seçtiği üyelerle meydana gelmiş bir Şûra ile sözüm aramaktadır. Bakanlık, yıllardır toplanmayan 8. Millî Eğitim Şûrası, geçten geç TÖS'ün tek üye ile temsil edildiği bir kadro ile toplanarak istenmektedir.

f) Millî Eğitim Bakanlığı, öğretmen sendikacılığının etkilerini kırmak için öğretmenleri bölmekte, bunu sağlamak için üyelerimize baskı yapmakta; Boykot yapan Üniversite Asistanlarına, resmi mesailerini, yaptıkları yürüyüş dolayısıyle yarım gün bırakan Yargıçlara hiç bir ceza verilmemişken 60393 Boykotçu öğretmeni mahkemelere vermekte, bunlar beraat edince bu sefer çoğuna kıdem indirimi maaş kesimi, nakil gibi cezalar uygulamak yoluna gitmektedir. Uyelerimiz bazan bir fiil için 2-3 cezayı bir arada çekmektedir.

Bu ve benzeri problemleri gözden geçiren Genel Yönetim Kurulumuz:

1. Ülkemizin sömürülmesi ve geri kalmışlığına karşı savaşın sürdürülmesine;

2. Kendilerinin ve toplumun demokratik hakları için direnen işçilerimizin bütün haklı davalarının yanında yer alınmasına;

3. Maddi ve sosyal hakları için direnen çay, fındık, tütün, üzüm, pamuk vb. ürün yetiştiricilerinin giriştikleri halkı direnmelerinin desteklenmesine;

4. Gençliği silâhtan arındırma tedbirlerinin eşitlikle yerine getirilmesi yolunda çaba harcanmasına;

5. Toplumdaki ekonomik ve sosyal problemleri çözmek yerine sıkı yönetim uygulanması öneren, komandolarla Doğu ve Güneydoğudaki halkı baskı altında tutan hükümetin protesto edilmesine;

6. Öğretmenlerin canına, sendikal eylemlerine, ve lokallerine saldıran zihniyetin ve bu türlü eylem sahiplerinin kınanmasına ve ayıplanmasına;

7. Verimsiz ve yararsız bozuk eğitim düzenine karşı bunun zararını doğrudan doğruya çeken halkın kendisinin direnmesine yardım edilmesine;

8. Personel Kanunu ile özellikle ilkokul öğretmenlerine ve eğitmenlerine yapılan haksızlıkların protesto edilmesine ve buna karşı direnilmesine;

9. Antidemokratik ve keyfi bir biçimde toplanmak istenen 8. Millî Eğitim Şûrasının protesto edilmesine;

10. Grev hakkımızla ilgili olarak Anayasa Mahkemesi gerekçe açıklandıktan sonra, yeniden düzenlenecek bir plâna göre bu konudaki mücadelenin sürdürülmesine;

11. Öğretmenleri böljücü her türlü çabaya karşı direnilmesine, mevcut öğretmen sendikaları arasında birbirlerini ikna etme yönetimiyle birleşme çalışmalarının yapılmasına; Bu cümleden olmak üzere 6-7 Ağustos 1970 günleri Ankara'da İLKSEN ile bir Ortak Kurultay toplanmasına;

12. Bütünlemeye kalmış öğrenciler için parasız yetiştirme kursları açılmasına, özel okullar gibi, öğretmeni ve öğrenciyi sömüren özel dersanelere karşı savaşılmasına;

13. TÖS'ün öncülüğünde toplu bir öğretmen direnişi için bugünkü koşullar bir karar almaya yeterli ve uygun görülmediğinden; koşulları izlemek ve gerektiğinde karar almak üzere Yürütme Kuruluna yetki verilmesine karar vermiştir.

Türkiye Öğretmenler Sendikası adına
Sahibi ve Yazışleri Müdürü: Osman K. AKOL
Haberleşme Adresi:
Gazi Mustafa Kemal Bulvarı Saray AP. No: 14 1
Yenişehir — ANKARA
Telefon: 17 49 27 — 12 99 49
Dizgi ve Tertip: TOYKO matbaası
Baskı: Ulusal Basımevi

Tabgulara Karşı
Edgü ile Yabgu kardeşler

— Yusuf GÜR —

ÖNÜ:

Öğretmen boykotu büyük bir uyarı oldu. Doğaldır ki, aymazları, sapkınları uyaracak değildi; onların ne uyanacağı ne de duyacağı var. Yola geleceğe hele hiç benzemiyorlar, yazık... O kötücüller daha aymazlık ve sapkınlıktan da öteye geçebilir, hayınlığa dek gidebilirler. Gidiş o gidiş, yan yön o. Önümüz yine o acı son! Öyle de olacak anlaşılan; niye hep böyle oluyor? Atatürk boşuna o koca söylevi çekmemiş, demek bir bildiği var. Dedikleri hep doğru çıkıyor.

HIZINI, HINCINI ALAMAYANLAR:

Evet boykot istenen etkiyi yaptı. Beklenen tepkiyi de bulunmak yolunu tuttular. Bu, onları üst bir örgütte gördüğü tepkinin hiddet ve şiddetinden. Yıl oldu, ne hiddet geçti, ne şiddet azaldı, sürgit! Nereye dek sürebilir, nerede duracak... Söylemek istemez. Neredeyse yeni eylem başlayacak.

GÜNAYDIN ÇOCUKLAR:

Boykot, yalnızca bir uyarı olmakla da kalmadı. Kalsa neyse ne.. Bir ayartı da oldu: En başta tüm kamu görevlisi örgütleri, sonra öbür kuruluşlar, gözleri bir uğuşturdu, açtı biraz. Arkasından dilleri çözüldü, ilk çığlık duyuldu. Tıpkı sınıftaki öğrenciler gibi "varım, burdayım!" diye ses verdi hepsi, ayağa kalkarak. Giderek sesleri yükseldi, yükseldi... Derken sesten, sözden de ileri gitti kimisi, eylemi buldu. Örgütlenmeye durdu geri kalan ötekiler. Ayağa kalktılar, sağa sola baktılar ne var diye. Çoğalıverdiler birdenbire. Demin daha hiç yoktular? Değişiverdi durum, görünüm. Görme!

YANDAN HALİME:

Bu da yetmedi. Evet bitmedi: bir yandan da sendikaların tümü, hepsi daha güçlü olmak, daha etkili eylemlere gördü, görüyor, daha da görecek. Başarısı neden belli, birlişmeye götürdü, ortak eylemler tasarlamaya getirdi. Birkaçı bir araya geldi de. PER-SEN işte bu "birkaç" tan doğdu. Şimdilik bir umut ancak, bir özlem olarak. Daha katılan olur, ayrılan çıkar.. Uygulama ne gösterir, o olacak. Amaca erişilir, ya da erişilmez. Erken...

BAŞ ve BAŞLANGIÇ:

Ancak şurası pek önemli, çok anlamlı: Yarın Türkiye'nin özgür, erkil kuruluş ve örgütlerini yazacak birisi çıkacak. İşte o tarihçi, belki de "başlangıç" sayacak bu eylemi. Belki ne, besbelli.

"— Yüz bin öğretmen boykota geçti ve..."

Böyle başlayacak.

Ve Anayasayı doğru, eksiksiz uygulatmakiçin. Ve kıyım, sürümden ötesini bile göze alarak. Ve egemenlerin yararlarına, özel çıkarlarına karşı olacak böyle bir işin, davranışın göreceği hiddetle, şiddeti bilip de. Ve öğretmenler hükümet adamı değil, devlet memuru olduklarını ilk ez anladıklarını gösterdiler, ötesine umursamadan..

Ve, ve, ve... Öğretmenlerin bu işe yalnızca "ders" diye, salt bu amaçla giriştiklerini bilsin herkes. Amaç, öğretmek.

Kim ki bu edimi başka gözle görür, o kötücüldür. Yalnız der, ya da yalan söyler. Bilirsiz olanlar var, ne ki çoğu yanıltmacı. İşte bu yanıltmacılara karşı, şimdilik doğrultmacı sayısı az. Ama çoğalacak.

SOLGUN YAPRAK:

Personel Kanunu denen ulûfeyi üleşim günlerine geldik. Araya gürültü, şamata, döğüş, kavga girdi, biz de birbirimize girdik. "Üleşim bitsin hele, ne gele?" diyorlar. Ne gelsin istiyorlar ,ne gelebilir? Kat kat artacak eylemler, boy boy yükselecek sesler.. Bu yaprak ya kopacak, iyisi mi ya da çevrilecek; bir kaldı yırtılmadığı.

Sabah değil, öğle değil çünkü akşamdır, bilemedin ikinci. Bir yorgunluğun sonu.. Evet gündönümü!

ONLARIN TORUNLARI ve BİZİM ÇOCUKLAR:

Olup bitenlerden çıkan sonuç şu, evet yeni bir çağ başlıyor. Eski şarkı, türküler tad vermiyor kalan, yeni melodilerdir çalınıp söylenen; çocuklarımızı hop kaldırıp yerinden hop oturtuyor başka yere, terli terli. İçi geçmiş değerlerdir çiğnenen ,yıkılan tabular, kırılan putlar.. Gençler kanlı gömlekli! Yer yerinden oynuyor, bizimkiler görmek ne, duymak ne, daha bilmiyor; kör sağır sanki hepsi. Sarılmışlar bilmem nelere:

— Aman kalsın bizim torunlara!"

Kal demekle kalır mı ki? Bizimkiler de karşılık veriyor:

"— Sizinki torun da bizimkiler Torino'lu mu? Torunlarımıza değil, daha biz çocuklarımıza bırakacak nesnemiz yok. Çocuklarımız aç, çıplak.. ya sizinki?"

Demek stiyorlar, biz hep Murtaza kalalım. Murtaza yani razı. Yalnız bekçi. Olalım Niyazi ,şu ne şehit ne gazi bilinen. Bekçi ve çoban, işte bu ikisi.

Peki! Kalalım, olalım. İstediler de bugüne dek olmadık, kalmadık mı? Vallahi yalan, lâf onlarınki!

UYAN SUNAM:

Bugünün kamu görevlisi, artık dünün o eski uyruk, bildiğimiz fesli kapıkulu hele hiç değildir. Yukarıdan yağan buyruklara gerektiğinde "hayır!!" çekmesinden bellidir, olmaz'ı bastığından. Tepesinde inen yumruklardan da sakınmıyor, eli kolu bağlı durmuyor, geçmişte olduğu gibi. Gözlerini bir ayırıp bakması var, bir bu yeter, hıncını belirtmeye. Bu da bir direniş, ya!

Miting, yürüyüş, boykot, işgal.. Onu biraz yetiştirdi. Biraz da kıyım sürüm biledi. Gemi azıya aldı, ne olacaksa olsun varsın.. Dönmek yok. Bilince geldi! Ve sözünü söyledi; tutacak.

AÇILSIN YOLLAR:

Kişi - toplum, yurt - yeryüzü ilişkilerini kökeninden kavradı. İç içe, birbirine girmiş sorunlar... Biri çözülmeden öbürünün ne çözüleceği, ne de çözüm göreceği var, sımsıkı bağlı. İşte bunu sezinledi.

Çözüm yolları, çözüm biçimi üstünde çalışıyor şimdi. Aydınca olsun, uygarca istiyor, yol biçim her ikisi.

Devrim mi güzel gider, evrim mi iyi gelir? Kılıçla mı ancak, yoksa şöyle bir dokunsan yetecek mi? Buluş mu gerek, gelişigüzel yapmak mı?

Arıyor...

Ve arayış bitmek üzere, yargıda sıra. Demek yargı yaklaştı. Yargıyı bastı mı, güne kavuştu; gelsin iş!

Evet arıyor, durmadan. Ve kimseye sormadan. Baktı ki, bulduğu yol - biçim işe yarıyor, alıp saklıyor. Baktı yararsız, avutup uyutuyor yalnız, kaldırıp fırlatıyor ansızın, amansız. Korkmadan. "Çekil oradan!"

SORU YAĞMURU:

Kafa yoruyor:

Nedir kötülüklerin anası? Eşitsizlik, tüzesizlik, güvensizlik.. Bu kokuşmuş düzen kaynağından mı besleniyor? Öyleyse? Beklese çok mu sürer daha, çabuk mu geçer? Beklemek mi, davranmak mı kurtarır? Bilse... Doğu Batı, Kuzey Güney gelişmiş gelişmemiş tüm ülkeler, ayrıcasız hepsi ,dokuz doğuruyor bugünlerde; ola kız mı, oğlan mı? Ya bu ağrı-sızı, sancı-acı neyin nesi; koca KÜRE boş yeer bunları çeker mi, demek bir gelen var? Ortalıkta bir küf ve çürük okkusu, evet neyin sonu bu?

Soru, soru, soru... Bir soru yağmuru!

ANAYASA, BABAYASA:

Herkes ıslanır, öğretmen kuru kalır mı? Uslu durur, oturur mu hiç? Öğretmen içi nnedir utanç, bu ortamda sessiz kalıp geride durursa. O, ben önde yoksa.. En duyarlısı ve uyarlısı kamu görevlisi kişilerin. Yeri, dönemi geldi de öncülüğünü yapmadıysa suçludur, yaptıysa mı ya.. Ve suç mu, övünç mü işlediği, yöneticiler nerden bilecek? Yargıçlar bilir ancak, bu onların işidir. Ellerinde yasa ve üstlerinde Anayasa vardır, kestikleri parmak acımaz, işte bu yüzdendir.

Yöneticilerin kendileri yargıç kesilirse başımıza, yol verin bize. Yönetici bu işe ne karışır, onun işi başkadır? Karışırsa "karışıklık" ondan doğar, doğmaktadır. Nitekim huzur da, muzur da dedikleri buyur etmezsen teşrif etmez, ne gelir ne gider çağrısız.

DOĞAN KARDEŞLER:

Biz tüm kamu görevlileri, içlerinde öğretmen, Edgü'yüz. (Etki!) Ya da yapmaktan Yabgu'yuz, anlaşıldı mı?

Siz egemenler ise Tabgularsınız, tepki'dendir!

Daha bu ne ki, göreceksiniz ohooo, hak ödev diye nice kapışacağız sizinle, bu ilkidir. Hep de bu şimdiki gibi yapacaksanız, söyleyin bilelim, ona göre gidelim. Mızıkçılık bu sizinkisi! Sanık sandalyesine oturtup bizi, kendiniz "kadılık" mı yapacaksınız? Siz hükümetsiniz, bu yaptığınız ise devlet işi; türlü çeşitliye mi başladınız?

Ne demek tasarruf, harcama! Harcamayı öğretmişiz size, biriktirmeyi değil, öyle mi? Boşunaymış o tutum haftası.. Hadi biz okulda öğretemedik diyelim, ya bunca düştünüz kalktınız, yine öğrenemediniz mi?

Tabgu Kardeş, biraz yavaş! Gücünü mü demek istedin üzerimizde ve de iktidarını göstermek herkese?..

Güçlüymüşsün be! Ve belli ki sandıktan çıkmışsın, şıksın! Hadi güle güle...

Boykotla İlgili beraat kararları

(Baştarafı Sayfa 1'de)

rine karar verilmiştir. Geri kalan öğretmenlerin duruşması, adlî tatil sonuna ertelenmiştir. (Not: Çine Öğretmenler Derneği, fesih kararı alarak TÖS'de birleşmişlerdir. Kendilerine başarılı çalışmalar dileriz.)

ANTAKYA'da şubemiz üyelerinden Ramazan Başkan, Ahmet Algı Süleyman Avcı, Mithat Kabaali ve Doğan Suveydan boykot nedeniyle mahkemeye verilmişlerdi. Yargılamada C. Savcısı Y. Kemal Bektaş, üyelerimizin beraatlerini istemiş, yargıç İbrahim Polat da bu isteğe uyarak beraat kararı vermiştir. Bu davada üyelerimizi avukat Sırrı Hocaoğlu, Nabi İnal, Süleyman Galıoğlu, Sıdıka Soğuksu, Güvenç Esmer, İsmet Sahillioğlu ücretsiz olarak savunmuşlardır. Kendilerine içdenlikle teşekkür ederiz.

ANKARA - Altındağ Asliye Ceza Mahkemesi, boykota katılan arkadaşlarımıza beraat kararı vermiştir.

GAZİPAŞA'da boykota katıldıkları için mahkemeye verilen öğretmenlerden duruşması olan 10 öğretmene Gazipaşa Asliye Ceza Mahkemesi bugün beraat kararı vermiştir.

Hakim Mustafa Paçcı, C. Savcısı Baki Özgür'ün bulunduğu mahkemede, öğretmenler beraat edince "Yaşasın Türk Adliyesi" diye öğretmenler tarafından tezahürat gösterilmiştir.

İlerki tarihlerde duruşmaları olan diğer boykotçu öğretmenlerin de beraat edecekleri beklenmektedir.

Aynı mahkemede Hakim İbrahim Çağatay ve aynı C. Savcısı daha önce de TÖS Yönetim kurulunu beraat ettirmişlerdi.

Beraat eden öğretmenler şunlardır:

Ayşe Bezirgan, İbrahim Çelik, Ali Sümbül, Ferit Can, Hayri Çomruk, Nusret Adalar, Muhammet Bezirgan, Mehmet Ali Yılmaz, Zeki Özdemir, Emin Gülcan.

Mersin TÖS'ün Çalışmaları

(Baştarafı Sayfa 3'de)

cuğunu getirip kaydettirir. İşte milliyetçilik, İşte vazifeşinaslık örneği. Buna milliyetçilik, vazifeşinaslık denmez. Buna ne denileceğini okuyucularımın taktirine bırakıyorum. Milliyetçilik, vazifeşinaslık ufak çıkarlarla kaim, sözde olan birşey değildir. Gerçek vatan, millet sevgisine dayanan, hiç bir menfaat gözetmeksizin çalışan ve de gerektiğinde kendisini vatanına, milletine adayabilmek Milliyetçiliktir. Yoksa çıkarları uğruna sözde milliyetçi görünmek, iktidar yetkililerine yaranarak başkalarını suçlayıp menfaatlar temin etmek, oturduğu makamın yetki ve selahiyetine dayanarak baskı ve şiddet hareketlerinde bulunmak milliyetçilik olmaz. Diğer yandan sözde milliyetçi görünüp özel dershane ve kurs açarak fakir fukara halkın alınterini sömürmekle de milliyetçilik olmaz.

Bu yolda TÖS Genel Merkezi ve Tüm şubelerinin gayret göstereceğini bekler, fakir halka hizmet yarışında örnek ve önderlik eden Mersin TÖS şube yöneticileri ve bu eylemde görev almış arkadaşlara başarılar diler, kendilerini kutlarım.

Başyazı

(Baştarafı Sayfa 1'de)

pek çok ulusal sorun çözümlenebilmek için öğretmenlerimizin bilinçli ve örgütlü çabalarını beklemektedir.. Bu ulusal sorunlar var kaldıkça, kademe ya da zumre ölçüsünde ulaşacağımız her başarı geçici kalacak, hattâ hiçbir ciddî başarıya ulaşamayacağız. Kaldı ki, bugün hangi kademede çalışırsak çalışalım, biz öğretmenlerin ortak meslekî sorunlarımız, ayrı meslekî sorunlarımızdan daha ağır basmaktadır. Örnek olarak, eş ve çocuklarımızın bakımını ele alalım. Hangi kademedeki öğretmenin bu sorunu çözülmüştür?

Çalışan halka, öğretmene öğrenciye, yaramayan bugünkü bozuk düzen değişinceye ve kapitalist üretim ilişkilerinden kurtuluncaya kadar izlenebilecek en doğru sendikal savaş yolu, grev hakkını da elde etmiş güçlü bir örgütle izlenebilir. Bu güçlü örgüt tek olur. Karar ve yürütme organı tek olur. Ama kendi içinde demokratik işleyişin bütün ölçülerine de uyulur. Böyle bir örgüt, bugünkü dağınıklığın ve yarın yanlışlıkla yönelebileceğimiz herhangi bir "federatif" birleşmenin zararlarından bizi koruyacaktır.

TÖS olarak ortak kurultaya bu inançla giriyoruz.